

FOAIE DE GARDĂ

- Denumirea: ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA GURA RĂULUI, JUDETUL SIBIU
- Faza: P.U.G.
- Beneficiar: PRIMARIA COMUNEI GURA RĂULUI,
JUDETUL SIBIU
- Proiectant General: BIROUL INDIVIDUAL DE ARHITECTURA MARCELA MARIA IOAN
RM.VALCEA, JUDETUL VALCEA
- Șef Proiect: ARH. IOAN MARCELA MARIA
- Nr. Proiect: U03
- Data: 2013

BORDEROU DE PIESE SCRISE

- Foaie de garda
- Colectiv de laborare proiect
- Borderou piese scrise
- Memoriu general ACTUALIZARE P.U.G. COMUNAGURARÂULUI
JUDEȚUL SIBIU
- Regulament Local de Urbanism ACTUALIZARE P.U.G. COMUNAGURARÂULUI
JUDEȚUL SIBIU
- Documentație suport topografic

MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

- Denumirea lucrării: PLAN URBANISTIC GENERAL (P.U.G.)
COMUNA GURA RÂULUI, JUD. SIBIU
- Beneficiar: COMUNAGURA RÂULUI, JUD. SIBIU
- Proiectant general: BIROU INDIVIDUAL DE ARHITECTURA MARCELA MARIA IOAN
RM.VÂLCEA, JUDEȚUL VÂLCEA
- Data elaborării: 2013

1.2. OBIECTUL LUCRĂRII

Planul Urbanistic General este documentația care stabilește obiectivele, acțiunile și măsurile de dezvoltare pentru o localitate existentă sau viitoare pe o perioadă determinată, pe baza analizei multicriteriale a situației existente. Acesta orientează aplicarea unor politici socio-economice și a strategiilor de dezvoltare sustenabile aferente, în scopul construirii și amenajării teritoriului unei localități.

Planul Urbanistic General cuprinde prevederi pe termen mediu și lung cu privire la:

- stabilirea direcțiilor, priorităților și reglementărilor de amenajare a teritoriului și dezvoltare urbanistică a localităților;
- utilizarea rațională și echilibrată a terenurilor necesare funcțiilor urbanistice;
- construirea în zonele cu riscuri naturale (alunecări de teren, inundații, neomogenități geologice, reducerea vulnerabilității fondului construit existent);
- evidențierea fondului construit valoros și a modului de valorificare a acestuia în folosul comunității;
- creșterea calității vieții, cu precădere în domeniile locuirii și serviciilor;
- fundamentarea realizării unor investiții de utilitate publică;
- asigurarea suportului reglementar pentru eliberarea certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire;
- corelarea intereselor colective cu cele individuale în ocuparea spațiului.

Principalele obiective urmărite în cadrul PUG sunt următoarele:

- stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan în relație cu teritoriul administrativ la localități;
- stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan;
- zonificarea funcțională în corelație cu organizarea și dezvoltarea rețelei de circulație;
- stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire, zonelor cu risc natural și a zonelor afectate de servituti publice;
- stabilirea și delimitarea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice reperate;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;

- formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor din intravilan;
- stabilirea obiectivelor de utilitate publică;
- stabilirea modului de utilizare a terenurilor și condițiilor de conformare și realizare a construcțiilor;
- valorificarea potențialului natural, economic și uman existent pe raza localității.

Reglementările enunțate în cadrul PUG se stabilesc și se detaliază prin Regulamentul Local de Urbanism (RLU) aferent acestuia.

Planul Urbanistic General (PUG) și Regulamentul Local de Urbanism (RLU) aprobate devin acte de autoritate ale administrației publice locale pentru intervenții legate de amenajarea și dezvoltarea urbanistică a localităților respective.

Primăria comunei Gura Râului este în prezent certificată de urbanism și autorizată de construire bazată pe date cuprinse în Planul Urbanistic General întocmit și aprobat în anul 1996, ale căror prevederi nu mai corespund situației actuale și nici legislației în vigoare.

De la aprobarea acestui PUG, Primăria comunei Gura Râului a inițiat o serie de proiecte de dezvoltare a infrastructurii pe raza comunei.

Ca urmare a celor arătate mai sus se impune de urgență elaborarea și aprobarea unui nou PUG care să corespundă cadrului legislativ actual, să reactualizeze situația existentă cu disfuncționalitățile și modificările ei, să cuprindă toate documentațiile de extindere și modernizare a infrastructurii elaborate până în prezent și să reglementeze direcțiile viitoare de dezvoltare a comunei pe baza analizei multicriteriale a situației actuale.

Lucrarea își propune stabilirea direcțiilor de dezvoltare a comunei Gura Râului, în corelare cu prevederile de amenajare a teritoriului național și județean și în condițiile respectării dreptului de proprietate și a interesului public.

Propunerile ce se avansează vor trebui să coreleze, de asemenea, potențialul economic și uman cu aspirațiile de ordin social și cultural ale populației.

Odată cu stabilirea direcțiilor de dezvoltare în perspectivă ale comunei Gura Râului, lucrarea va trebui să dea răspuns și problemelor imediate cu care se confruntă Consiliul Local, în special în determinarea categoriilor de intervenție, permisiuni și restricții, necesităților de primă etapă.

1.3. SURSE DOCUMENTARE

Planul Urbanistic General va fi elaborat în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare specifice domeniului urbanism.

- Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- Legea nr. 289 din 7 iulie 2006 pentru modificarea și completarea Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- OUG 7/2001 pentru modificarea Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul publicată în MO111 din 11 februarie 2011;
- Legea 50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 10/1995 privind calitatea în construcții;
- Legea 18/1991 republicată în 1998 a fondului funciar cu modificările și completările ulterioare;

- Legea 213/1998 privind proprietatea publica si regimul juridic al acesteia;
- Legea 54/1998 privind circulatia juridica a terenurilor;
- Legea 33/1994 privind exproprierea pentru cauza de utilitate publica;
- Legea 219/1998 privind regimul concesiunilor;
- Legea 7/1996 privind cadastrul si publicitatea imobiliara, republicata in MO 201 din 03.03.2006 cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea 215/2001- privind administratia publica locala;
- Legea 326/2001 a serviciilor publice de gospodarie comunală cu modificarile si completarile ulterioare;
- OUG 2195/2005 privind protectia mediului aprobată prin Legea 265/2006;
- Legea 82/1998 pentru aprobarea OG 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor;
- Legea apelor nr. 107/1996 modificata si completata prin Legea nr. 310/ 2004;
- Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice cu modificarile si completarile ulterioare;
- H.G.R. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism
- Ordin 119/2014 pentru aprobarea normelor de igiena si sanatate publica privind mediul de viata al populatiei;
- Ordinul comun al Ministerului Lucrarilor Publice si Amenajarii Teritoriului, Sefului departamentului pentru Administratie Publica Locala si a Ministrului Apelor, Padurilor si Protectiei Mediului nr. 62/N19.O/288/1.955 privind delimitarea zonelor expuse riscurilor naturale;
- H.G.R. nr. 382 din 2 aprilie 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigentele minime de continut ale documentatiilor de amenajare a teritoriului si de urbanism pentru zonele de riscuri naturale;
- H.G.R. 930/2005 privind protectia sanitara a surselor si instalatiilor de alimentare cu apa;
- H.G.R. 19/2014 privind modificarea si completarea HG 1739/2006 pentru aprobarea categoriilor de constructii ce se supun avizarii/autorizarii privind securitatea la incendiu;
- P118/2013 – Normativ privind securitatea la incendiu a constructiilor Partea a II-a – instalatii de stingere;
- Ordinul M.L.P.A.T. nr. 21/N/ 2000 pentru aprobarea reglementarii tehnice `` Ghid privind elaborarea si aprobarea regulamentelor locale de urbanism``;
- Ordinul M.L.P.A.T. nr. 13N/ 10.03.1999, ``Ghid privind metodologia de elaborare si continutul cadru al Planului Urbanistic General``;
- Ordinul comun al Ministerului Lucrarilor Publice si Amenajarii Teritoriului, al Ministerului Apararii Nationale si al Ministrului de Interne si al directorului Serviciului Roman de Informatii nr. 34/N/M/30/3.4221/1995 pentru aprobarea precizarii privind aprobarea documentatiilor de urbanism si amenajarea teritoriului, precum si a documentatiilor tehnice pentru autorizarea executarii constructiilor;
- Codul civil actualizat;
- Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea si exploatarea pajistilor permanente si pentru modificarea si completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 a fost publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 267, din 13 mai 2013.
- Codul silvic al Romaniei - Legea 46/2008, cu modificarile si completarile ulterioare.

1.3.1. Documentatii de urbanism si amenajarea teritoriului intocmite anterior

În scopul întocmirii prezentei lucrări au fost cercetate o serie de surse documentare, referitoare la stadiul actual de dezvoltare al comunei Gura Râului și propuneri de perspectivă, astfel:

- Planul de Amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.), elaborat de URBANPROIECT între anii 1994 -1997:
  - Secțiunea I - Căi de comunicație;
  - Secțiunea II - Apă;
  - Secțiunea III - Zone naturale și construite protejate;
  - Secțiunea IV - Rețeaua de localități.
- Plan Urbanistic General - comuna Gura Râului - etapa I (proiect nr. 5069/1993/1995) - elaborat de S.C. "PROIECT" S.A. SIBIU - aprobat cu avizul CAD. nr. 273/20.12.1996.
- Date statistice de la Centrul Național de Statistică și Comisia județeană de Statistică, precum și din Anuarele statistice.
- Suportul topografic al lucrării, scara 1:5000,
- Date de analiză și opțiuni de la Consiliul Local al comunei Gura Râului.
- Documentații de Urbanism (Planuri Urbanistice de Zonă și de Detaliu) - aprobate în perioada 1996-2013.

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1. EVOLUTIE

2.1.1. Scurt istoric

Localitatea Gura Râului se afla în partea de nord-est a teritoriului administrativ, pe ambele maluri ale Râului Cibin și de-o parte și de alta a drumului județean DJ 106J Gura Râului - Orlat.

Despre comuna Gura Râului apar referiri în "Dicționarul Numirilor de localități cu populație română din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș" întocmit din încredințarea "Asociației pentru Literatură Română și Cultura Poporului Român" de Silvestru Moldovan și Nicolae Togan (ediția a II-a, Sibiu - Editura "Asociațiunii", Tipografia "Libertatea" Oraștie), astfel:

Gura Râului, Gurarîului, Guraró, județul Sibiu, plasa Săliște, locuitori 2.564, români 2.545, parohie greco-ortodoxă (Sibiu) și greco-catolică (Blaj); poșta în Orlat (Orlat).

În lucrarea "Dicționar istoric al localităților din Transilvania" întocmită de Coriolan Suciu (Editura Academiei R.S.R. - 1966, 2 volume) sunt prezentate denumirile vechi ale acestei localități de-a lungul timpului, astfel:

- Gura Râului, Gurarîului, ung. Guraró, raionul Sibiu, regiunea Brașov;
- anul 1733: Gurareului;
- anul 1750: Gurariului;
- anii 1760-1762: Gurarou;
- 1850: Guraró, Gurariul;
- 1854: Guraró, Gura Râului.

În anul 1224, regele Andrei II acordă privilegiile așezărilor săsești care conduc la instituirea unor relații de subordonare a așezărilor românești; astfel Gura Râului devine supusă Cristianului (sat pertinentiae de Cristian).

Prima atestare documentară a comunei Gura Râului ca localitate de sine stătătoare are loc în conscripția din anul 1396.

În anul 1750, Împăratul Iosif al II-lea emite "edictul de toleranță" prin care s-a făcut primul pas pentru construirea bisericii ortodoxe și înființarea școlii, în urma acțiunilor întreprinse delegația condusă de Nicolaie Oprea Miclăuș și formată din preotul Ioan din Aciliu, Moga Triflea din Orlat, Coman Banu din Poiana și Constantin Petric din Jina și gospodarul Bucur Bârsan din Gura Râului (călugărul Nicodim și preotul Ioan au scăpat cu fuga la Petersburg, iar ceilalți participanți au murit în închisoarea Kufstein).

În anul 1780 este atestată prima școală în care se citea și se scria în slovenește.

În anul 1822, episcopul Moga introduce alfabetul latin și apoi prin strădania mitropolitului Șaguna se introduc în școală manuale în limba română cu alfabet latin.

În anul 1833, 25 iunie, este înaintată plângerea locuitorilor către Curtea Imperială din Viena împotriva aservirii localității Gura Râului față de Cristian și redobândirea dreptului de exploatare a pădurilor Măgura; a urmat intervenția armatei Imperiale, arestarea fruntașilor satului: primarul (judele) și preotul au fost închiși trei luni la Sibiu, fără judecată, iar gospodarii de frunte au fost purtați în lanțuri și apoi condamnați la 18 luni de temniță.

În anul 1879, consistorul Arhip organizează "școala de repetiție" (de duminică) în care se reface instruirea adulților și a tinerilor care au absolvit școala cu mulți ani înainte. Comitetul parohial ortodox înființează grădina școlii pe un teren cedat de biserică. Lucrările practice se efectuează astfel: în grădina de zarzavat lucrează fetele în fiecare miercuri după amiază și nevestele sâmbătă după amiază. În grădina de pomi și în pepinieră lucrează în aceleași zile băieții și bărbații. Ca efect apar primele livezi în grădini și pe Câmpul mic și primele grădini de zarzavaturi.

În anul 1887 se termină construcția noii biserici ortodoxe ridicate prin efort fizic și financiar de credincioșii satului sub îndrumarea, protecția și sprijinul mitropolitului Șaguna.

Până în anul 1900, neavând local propriu, școala a funcționat prin case particulare (1805-1817 în casa dascălului Damian, a lui Dumitru Zav, apoi din 1840 în casa comunală - primăria, în piața bisericii; în anul 1875 se organizează șantierul pentru un nou local de școală, coordonat și finanțat de Consiliul parohial și de primărie și sprijinit prin muncă și cărăuși "de slujbă"). Localul noii școli se inaugurează în anul 1900, sub deviza "Prin cultură la putere" și dispune de 4 săli de clasă la parter, 2 săli de clasă la etaj, o sală de festivități și două cancelarii.

În anul 1916 are loc revolta femeilor din Gura Râului împotriva "legii Appony" din 1912, care prevedea ca majoritatea disciplinelor școlare să fie predate în limba maghiară și totodată intensificarea presiunilor materiale în scopul de a forța școlile confessionale să treacă sub tutela statului.

În anul 1916, 22 august, comuna Gura Râului este ocupată de trupele "Regimentului 5 vânători - Rm. Vâlcea". Preotul Manta Ion împreună cu o mulțime de români îi întâmpină pe colonelul Moșoiu (comandant de brigadă). În după amiaza aceleiași zile comuna este bombardată puternic de către artileria austro-ungară amplasată pe "Tăetura Orlatului".

În anul 1916, 9-13 septembrie, se dau lupte înverșunate în zona comunei cu trupe germane din Corpul alpin bavarez care atacă din direcția Râul Mic. Luptele se extind pe "Câmpul mic" și Breaza, apoi în Dumbravă, (Vârful Cioara) și Curmătură. Comuna este ocupată și prădată de trupele germane ale Corpului alpin bavarez.

În anul 1916, 26 septembrie, generalul Falkenhayn declanșează ofensiva generală asupra zonei Gura Râului spre Curmătura-Tâlmăciu. Comuna este bombardată violent, iar locuitorii s-au refugiat pe Râul Mare. În noaptea aceleiași zile armata română este înfrântă și se retrage pe Curmătură, comuna rămânând ocupată de trupele germane și apoi ungurești.

În anul 1918, 1 decembrie, are loc unirea Ardealului cu Regatul României. Gura Râului devine comună a țării întregite. Delegația gurenilor la Alba Iulia a fost condusă de preotul Manta Ion.

Între anii 1923-1925, învățătorul Nicolaie Hanzu organizează, instruește și conduce fanfara țărănească din Gura Râului (instrumentele sunt achiziționate de către gureni prin puteri proprii), astfel a rezultat una dintre cele mai bune orchestre ale ASTREI.

În anul 1939 au loc concentrări masive, după plecarea la armată a bărbaților comunei femeile rămân să susțină prin muncă gospodăriile "în bună stare".

Între anii 1941-1945, majoritatea bărbaților din comună sunt încadrați în Divizia 18 Infanterie, corpul 6 armată și participă la bătăliile de la Stalingrad și Caucazul de nord, apoi în cadrul Diviziei 3 Munte au luptat pentru eliberarea Ardealului, continuând apoi luptele până la Banscka-Bistritza și Zvolen.

În anul 1944 la 8 septembrie se semnalează intrarea armatelor rusești în localitatea Gura Râului.

În anul 1948, 10 iulie, are loc revolta locuitorilor comunei împotriva acțiunii inițiate de partidul comunist de a interzice treieratul cerealelor în curțile gospodăriilor și de a exercita un control sever asupra producțiilor realizate. Au urmat arestări masive, dar în urma reacției violente a populației Sibiului la vederea coloanei camioanelor cu arestați, autoritățile au cedat și până seara cei arestați au fost eliberați.

Între anii 1963-1964 s-a construit și s-a dat în folosință o nouă școală, la ridicarea căreia a contribuit prin muncă și financiar (autoimpunere) obștea comunei. Școala are 8 săli de clasă cu o capacitate de 30 de elevi fiecare, 2 laboratoare, un atelier și o bibliotecă. Apoi în anul 1979 s-a adăugat sala de sport de 162 mp. Școala este deservită de 35 de cadre didactice.

Între anii 1973-1980 se construiește complexul hidrotehnic Cibin format dintr-un baraj cu înălțimea de 73,50 m (69,50 m la deversor) care formează un lac de acumulare de 17,40 mil. mc de apă. Construcția a fost realizată pentru alimentarea cu apă a orașului Sibiu. Urmările pentru comuna Gura Râului au fost dezastruoase și anume: prin distrugerea Râului Cibin a fost distrusă în totalitate și "industria țărănească" care folosea energia hidroelectrică a râului. Această "industrie" a reprezentat sute de ani o sursă principală de venituri pentru populație. Totodată a fost distrus și echilibrul hidrologic al localității, populația rămânând fără apă în fântâni. Prin eforturi financiare proprii și de munca locuitorii au refăcut o priza de apă în aval de baraj și au construit o rețea de alimentare cu apă potabilă (care asigură și în prezent apa de băut). Lacul de acumulare a ocupat și a inundat 100 ha de pășune care a fost expropriată fără nicio compensație.

În unele lucrări și studii care au avut ca obiect aspecte economice ale Mărginimii Sibiului, apar referiri despre Gura Râului în lucrarea "Mărginimii în viața economică a Transilvaniei și a vechiului Regat" - autor I. Hașeganu (Brașov 1941 - Tipografia "Minerva" Gh. N. Gârnețiu, Brașov) și în lucrarea "Pivele și văltoarele din marginimea Sibiului și de pe valea Sebeșului - autor Cornel Irimie (Studii și comunicări - Muzeul Brukenthal - Sibiu 1956)

Din prima lucrare reproducem următoarele:

"Gura Râului:

- populația: numărul locuitorilor 3650, numărul familiilor 736, numărul caselor de lemn 44, de piatră 692;
- repartizați pe profesii capii de familie avem: jogăreni 440, meseriași 80, oieri 5, comercianți 14, funcționari 19;
- animale: cai 386, măgari 4, oi și capre 3424, vaci 512, bivoli 155, boi 801, porci 1285;
- teren: arător 911 jugăre, pășune 3843 jugăre, fâneț 1280 jugăre, pădure 9660 jugăre, grădini 87 jugăre;
- instalațiuni industriale: pive 16, joagăre 48, mori 5."

Situația numerică de mai sus, prin suprafața mare de pădure și pașune pe care o are comuna, ne arată îndeajuns că majoritatea locuitorilor se ocupă cu exploatarea lemnului și creșterea vitelor (oi, porci și vite cornute).

Este semnificativă pentru cea dintâi, numărul mare de joagăre (fierestreae cu o singură panză) pe care-l au rîurii și ale căror produse (scânduri, șipci și grinzi) sunt desfăcute pe piața Sibiului sau a Săliștei.

În ceea ce privește pe meseriași, numărul acestora încă este destul de mare în raport cu numărul locuitorilor. Sunt cuprinși însă în această cifră și 25 corfari, în mijoritatea țigani care-și câștigă existența împletind din nuiiele diferite coșuri și alte obiecte de întrebuințare casnică. Deasemenea relevăm numărul mare de piue (16) pentru prelucrarea țesăturilor de lână.

Față de anii trecuți, situația comunei s-a îmbunătățit, numărul locuitorilor și cel al inventarului animal fiind sporit comparativ de exemplu cu situația din 1894, când comuna avea 2880 locuitori cu 2386 oi, 150 cai, 600 porci, 400 boi și 350 vaci (vezi I. Munteanu: Monografia comunei Gura Râului, Sibiu 1896, pag. 73) ajungând astfel să-și sporească populația cu aproape 800 locuitori și să-și dubleze inventarul animal.”

Tipologia morfologică a satului este de tip linear, determinate de forma de relief - de vale, dezvoltat de-a lungul drumului, crescut în lungime, cu structuri simple de ulițe, cu două rânduri de case și cu un centru de localitate în dreptul pieții care include cele două biserici (cea veche - cu hramul "Cuvioasa Paraschiva" și cea nouă - cu hramul "Sfintii Arhangheli Mihail și Gavril") și monumentul închinat eroilor din primul și al doilea război mondial.

2.2.ELEMENTELE CADRULUI NATURAL

2.2.1Relieful și geomorfologia zonei

Relieful

Teritoriul administrativ al comunei Gura Râului se încadrează în extremitatea de sud-vest a Depresiunii Sibiului, la contactul cu munții Cindrelului, întinzându-se până pe versantul nordic al acestora constituind astfel principala poartă de intrare spre Munții Cîbinului, spre Râul Mare și Râul Mic și spre pâraurile lezerele Cindrelului.

Depresiunea Sibiului este situată în partea dreaptă a Oltului, la contactul "Podișului Transilvaniei" și munții Cindrelului; depresiunea poate fi privită ca o lărgire locală și ca un compartiment al culoarului depresionar dintre Olt și Sebeș.

În ciuda faptului că drenajul general al Depresiunii Sibiului se face prin Olt către munte (și numai în lungul acestuia) depresiunea are un caracter pronunțat de altimetrie, întrucâtva invers, printr-o largă dezvoltare a unui tăpșan piemontan în trepte (datorat acumulărilor de pietrișuri, dar și eroziunii), la poala munților, continuat spre nord, în lungul râurilor, cu terase foarte întinse și cu un șes aluvial tot atât de întins, o luncă desfășurată până în abrupțul nordic care limitează depresiunea.

Extensiunea considerabilă a suprafețelor de acumulare fluvială (sub forma unor pânze de pietrișuri cu aspect de mici piemonturi sau de terase) a fost foarte favorabilă fixării unui număr mare de localități, fie de-a lungul Cîbinului (Tălmăciu, Veștem, Șelimbăr, Cristian), fie la ieșirea din munte a numeroșilor afluenți ai acestuia (Tălmăcel, Sadu, Cîsnădioara, Rășinari, Poplaca, Gura Râului). Chiar Sibiul, prima dintre așezări, se situează pe treptele create de râul Cîbin.

În afară de locurile favorabile pentru fixarea așezărilor, Depresiunea Sibiului a mai oferit acestora, în plus, condiția generală a unor legături ușoare cu toate regiunile geografice vecine. Avantajele obișnuite ale

unor legături est-vest, în lungul munților, au fost amplificate prin spărtura transcarpatică din lungul Oltului (de valoare cu totul excepțională) și de calea deschisă spre Târnava Mare prin culoarul Visei.

În prezent, ca și în trecut, Depresiunea Sibiului funcționează ca o arie geografică de convergență a legăturilor, în care se intersectează drumuri pornite din toate direcțiile, chiar și din regiunea de munte vecină.

Aici, între Olt și Sebeș, planul înclinat, piemontan, care unește marginea munților cu partea cea mai joasă a depresiunii nu reușește să estompeze diferența de nivel și să domolească trecerea dintre înălțimile periferice aflate la 800-900 m și vatra depresiunii. De aceea, întreaga arie depresionară apare dominată dinspre sud de un adevărat abrupt (de origine structurală), modelat și străpuns de numeroase văi înguste, dar nu greu accesibil sau inospitalier. La baza lui, pe tăpșanele și trepetele netede, satele au găsit adăpost chiar de acolo de unde se poate porni către munte. În toată complexitatea lui, acest contact, atât de important pentru ambele unități geografice vecine, formează ceea ce se cheamă "Marginea Sibiului" atât de vestită prin satele mai înainte amintite, toate păstrătoare ale unor stravechi tradiții.

Munții Cindrelului împreună cu cei ai Lotrului au fost considerați ca aparținând unei singure grupe de munți denumită "Munții Sibiului" (datorită asemănărilor caracterelor acestora).

Scheletul orografic al acestor munți este format din cele două culmi principale orientate est-vest (și despărțite de văile Sadului și Frumoasei, dar legate prin curmătura adâncă a Ștefleștilor), din care se ramifică culmi secundare prelungi. La nord de culmea Lotrului (Ștefleștilor), apare culmea ușor arcuită spre nord a Cindrelului, alcătuită din munții Oncești (1717 m), Beșineul (1962 m), Rozdești (1954 m), Niculești (2036 m), Cindrel (2244 m), Șerbota Mare (2009 m) și Oașa Mare (1734m).

Râurile principale (Sebeșul sau Frumoasa, Cibinul și Sadul cu toți afluenții lor) formează o rețea cu caracter dendritic, ce fragmentează regiunea în așa mod încât culmile prelungi dintre văi sunt orientate aproape transversal pe cele câteva undulații largi ale masei de roci cristaline, metamorfice, din care sunt constituiți acești munți.

Spre deosebire de ceea ce se observă pe fațada sudică a munților de la vest de Olt, în munții Cindrelului nu există abrupturi și denivelări pronunțate între cele trei trepte sau platforme de eroziune. Lipsa unor asemenea denivelări lasă impresia că avem o singură treaptă care coboară, cu unele inflexiuni, de la peste 2000 m până sub 900 m. În munții Cindrelului, de-a lungul Cibinului, există un mic defileu cunoscut sub denumirea de "Cheile Cibinului".

Sub nivelul platformei superioare ghețarii au scobit lacuri, dar numai trei dintre ele - lezerul Mare, lezerul Mic și Lujbea – situate sub Cindrel, sunt mai bine conturate.

Aspectul general al munților Sibiului este definit așadar pe de o parte de culmile prelungi care oferă condiții pentru o circulație foarte ușoară, iar pe de altă parte de văile cuversanți abrupti și de obicei împăduși, văi greu accesibile, săpate adânc între culmile netede, resturi ale vechilor suprafețe de nivelare.

Podurile și spinările prelungi ale platformelor medii și inferioare, aflate la altitudini între 1500 și 800 m, au fost complet dezgolate de păduri pentru a se crea un gol antropoc destinat fânețelor și culturilor de altitudine. Pădurile au rămas astfel să îmbrace mai ales versanții pe care nu se poate desfășura, în bune condiții, o activitate agricolă. S-a ajuns aici, la periferia munților Cindrelului, la un fel de inversiune a utilizării terenurilor, condiționată în primul rând de particularitățile reliefului. În razele unora dintre localitățile "Mărginimii Sibiului" (ca Jina, Poiana Sibiului, Tilișca, Gura Râului) terenurile cultivate și fânețele situate la peste 900 m, adică în plină zonă muntoasă, sunt mai întinse decât în regiunea deluroasă de la nord, imediat vecină, cuprinsă între 700 și 900 m altitudine absolută. Suprafețe întinse de fâneță și pășune de joasă altitudine (create de om în dauna pădurii), adăugate treptat la mult mai întinsele pășuni alpine de pe platforma

superioară a Cindrelului și Ștefleștilor, au creat condiții, aproape neîntâlnite în altă parte a Carpaților, pentru dezvoltarea păstoritului, ocupație specifică satelor fixate de-a lungul marginii muntelui dinspre Olt și Sebeș. În ultimii 50 de ani, omul a pătruns și mai mult în munții Sibiului, cu intenția unei cât mai ample valorificări a resurselor - forestieră, hidroenergetică (prin barajele de pe Sadu și Cibin) și turistică.

Cele mai importante văi care drenează teritoriul comunei Gura Râului sunt: valea Râului Mare (Cibin), valea Foltei (Râului Mic), valea pârâului Măciuca (Surpăturii și Beșineu), valea Cărbunarului, valea Mare, valea Micăși valea Lupului (în amonte - valea Mărăjdiei, din care apoi se desprinde valea Pârâului Moale) cu direcția de scurgere spre nord - nord-est. Toate nouă sunt tributare vailor principale a râului Cibin. Această vale se dezvoltă aproximativ pe direcția sud-vest-nord-est.

În zona alpină a munților Cindrelului sunt semnalate două lacuri glaciare – lezerul Mare și lezerul Mic; conform Legii nr. 5/2000 - Zone protejate, acestea fac parte din **rezervația "lezerale Cindrelului"** a cărei suprafață este de 609.60 ha (în anexa nr.1, punctul 2.0 – rezervații și monumente ale naturii – poziția 2.705). Delimitarea și marcarea perimetrului rezervației a fost realizată în cadrul proiectului "CONTUR 20" elaborat de dl. Alexandru Constantinescu. Pe teritoriul comunei este situat Parcul Natural Cindrel.

Geologia zonei

De la sfârșitul perioadei cretacee, după stabilirea trăsăturilor tectonice ale Carpaților Meridionali, unitatea care avea să devină actuala regiune de munte și-a schimbat neîncetat aspectul străbătând etapele unei foarte îndelungate evoluții. Dintre acestea este util a aminti în primul rând scufundarea fundamentului cristalin și apariția Depresiunii Transilvaniei (ceea ce corespunde cu stabilirea în linii generale a marginii nordice a zonei de munte) și apoi fazele succesive de înălțare, de eroziune sau abraziune, în urma cărora au luat naștere suprafețele de netezire (etajate între 2000 și 800-900 m) foarte bine dezvoltate în munții Lotrului și Cindrelului, care aveau să constituie trăsătura morfologică de seamă a acestor munți.

Invazia mării la sfârșitul perioadei cretacee în aria scufundată a Bazinului Transilvaniei a însemnat și începutul unei mari etape de sedimentare. Dat fiind caracterul subsident al noului bazin, adică de afundare lentă, dar continuă, pe măsura îngrămădirii pachetelor de sedimente, acumularea acestora a durat un timp foarte îndelungat.

Acumularea acestor sedimente sub forma de orizonturi alternative (și cu grosimi variabile) de argile, marne, nisipuri, calcare și chiar pietrișuri (toate provenite din regiunea înaltă din jur) a durat multe zeci de milioane de ani și abia către mijlocul perioadei pliocene (sub influența mișcărilor de înălțare care începuseră să afecteze mai intens întreaga arie carpatică) Bazinul Transilvaniei a devenit uscat.

Eroziunea a pătruns relativ repede în rocile tinere, pliocene, reprezentate în special de marne nisipoase, nisipuri și argile. Depresiunea Sibiului și cea a Făgărașului sunt adevărate fragmente de câmpie la piciorul muntelui, în întregime căptușite cu depozite foarte tinere, transportate și împrăștiate de râurile numeroase cu obârșiile în munții de la sud.

Din punct de vedere geologic, subteranul zonei comunei Gura Râului este constituit după cum urmează:

- În regiunea de munte - din formațiuni aparținând în totalitate așa-numitei pânze getice (structura geologică foarte complexă, care în timpul fazei orogenice din cretaciul mediu - când s-a format lanțul Carpaților Meridionali a înaintat spre sud și a încălecat peste alte formațiuni mai noi, determinând structura geologică actuală);
- În regiunea depresionară: din formațiuni cuaternare aparținând pleistocenului și holocenului.

Rocile specifice (și totodată cele mai răspândite) ale formațiunii geologice – pânza getică - sunt micașturile, paragneisele, șisturile cloritoase, sercitoase și cuarțitice, amfibolitele și calcarele cristaline, în general rocă cu șistozitate accentuată. Intercalațiile de calcare și amfibolite din masa de șisturi au o direcție paralelă cu marginea muntelui (nord-vest-sud-est în munții Cindrelului) și cu ușoarele ondulații ale masei cristaline, dar care au prea puțină influență în stabilirea liniilor principale ale reliefului.

Pleistocenul superior este reprezentat în baza printr-un orizont de pietrișuri cu grosime variabilă, care suportă în continuare straturi de argile nisipoase cenușii-gălbui (formațiuni sedimentare - depozite fluviale).

Holocenul superior este reprezentat prin depozite de pietrișuri și nisipuri, acoperite de depozite loessoide, uneori cu intercalări de maluri în valea Cibinului (formațiuni sedimentare - aluviuni actuale și subactuale).

Caracteristici geotehnice

În general, în intravilanul localității Gura Râului nu sunt probleme de instabilitate a terenului din punct de vedere geotehnic.

Văile situate de-a lungul râului Cibin și de-a lungul aflunților săi sunt destul de adânci, cu meandre încâtușate, dar lipsite de versanți în trepte și forme colțuroase, versanții sunt abrupti și de obicei împăduriți (panta lor variază între 10-15 grade, iar în unele zone ajunge la peste 20%).

Procese geomorfologice actuale și degradarea terenurilor

Din punct de vedere al proceselor geomorfologice, etajul montan se remarcă prin subetajul alpin și cel cu pădure.

Deasupra pădurii, în golul de munte și pe crestele alpine, domină procesele periglaciare (dezagregări cauzate de îngheț-dezghet, eolizația, solifluxiuni, alunecări nivale etc.). În munții Cindrelului suprafețele cu dezagregări sunt mai reduse decât în munții Făgărașului.

Subetajul cu pădure al muntelui are pante relativ netede în munții Cindrelului; suprafețele din Cindrel și Lotru au fost despădurite deosebit de mult pentru pășunat; ca urmare, aici au luat proporții eroziunea în suprafață, "șiroirea", iar uneori pot fi văzute chiar alunecări superficiale. Activă, pe aceste suprafețe, este și solifluxiunea.

O atenție deosebită trebuie acordată degradării terenurilor cu pășuni, fie în golul de munte propriu-zis, fie în porțiunile despădurite de om.

Un alt aspect este legat de acumulările de apă de pe văi, posibile numai în Cindrel și Lotru din cauza pantei mai reduse a râurilor; acestea vor diminua procesul eroziunii, apărând în schimb colmatarea lacustră.

Etajul colinar și al depresiunilor este relativ variat și cu procese geomorfologice uneori excesive.

Dealurile propriu-zise sunt dominate pe cumpene de "spălarea în suprafață" și "șiroire"; pe versanți, inclusiv pe versanți abrupti ai depresiunilor și pe majoritatea văilor se extind alunecări masive și superficiale, concomitent cu o "torențialitate" foarte activă.

Văile mari din unitățile deluroase au lunci largi pe care aluvionează la viituri și "eroziunea de mal" este activă și, de obicei, plasată asimetric (râul Cibin). Deplasările laterale ale râurilor stimulează alunecările de teren (numeroase în toate unitățile deluroase), mai des alunecări la contactul cu muntele, totuși nesemnificative.

Combaterea degradării terenurilor se realizează în cadrul planului de amenajări pe bazine hidrografice (pe Cibin și Olt), cât și prin lucrări ameliorative.

Menționăm că pe versanții care se prezintă la limita de stabilitate, se recomandă plantarea de arbori (măsuri agro-silvice), precum și interzicerea mobilării acestora cu construcții (doar după asigurarea stabilității versanților).

Adâncimea de îngheț conform STAS nr. 6054/1977 este de 0,80 – 0,90 m de la suprafața terenului natural sau sistematizat.

Din punct de vedere seismic, comuna Gura Râului face parte din zona seismică de gradul 7₁ (scara MSK – indicele corespunde unei perioade de revenire de minimum 50 de ani) conform STAS nr. 11100/1-1993, iar conform normativului P100/1996 se încadrează în zona "E", având valoarea coeficientului seismic **K_s = 0,12** și perioada de colț **T_c = 0,7 secunde**.

Solurile

Fragmentarea puternică a reliefului, ca și diversitatea acestuia (munte, dealuri, arii depresionare, culoare de văi), la care se adaugă condițiile variate de climă și vegetație au dus la formarea unei game largi de soluri în limitele județului.

Învelișul de la sol este format în cea mai mare parte din soluri zonale reprezentate de soluri cambice (clasa "cambisoluri" - soluri brune/eu-mezobazice, soluri brune acide și soluri brune podzolice) și de soluri spodice/feriiluviale (clasa "spodosoluri" - podzoluri și soluri brune criptopodzolice). Solurilor menționate li se asociază diferite faze de erodare.

Fertilitatea bună a solurilor și relieful cu pante domoale, au determinat folosirea în agricultură pe scară mare a fondului funciar pentru creșterea animalelor (pășuni și fânețe naturale), asociat în suprafețe mai mici pentru cultivarea plantelor tehnice și cerealelor pe terenuri arabile.

Folosirea intensivă a resurselor de sol necesită însă și o serie de măsuri sau lucrări de îmbunătățiri funciare: lucrări de combatere a eroziunii solului și a celor de stabilizare a alunecărilor, precum și eliminarea excesului de umiditate rezultat în urma precipitațiilor (unde există).

Hidrografia

Rețeaua hidrografică este tributară râului Olt. Ea este formată din râul Cibin și o parte din afluenții săi.

Râul Mic (valea Foltei) reprezintă parțial limita de nord-vest a comunei; pârâul Măciuca (Beșineu) și Râul Mare (Cibin) reprezintă parțial limitele de sud-est și sud ale comunei; iar pârâul din valea Lupului și pârâul Moale reprezintă parțial limita de sud-est a comunei.

Apele Râului Mare (Cibin) și ale Râului Mic (valea Foltei) împreună cu afluenții săi pârâurile Măciuca / Beșineu și Izvorul de la Degnaza / Dăneasa) se unesc formând râul Cibin (în amonte de localitatea Gura Râului).

Apele pârâului Orlat și ale celui din valea Lupului (în amonte - valea Mărăjdiei) împreună cu cele ale Pârâului Moale se descarcă în râul Cibin în aval de localitatea Orlat, respectiv în aval de localitatea Cristian.

În zona alpină a munților Cindrelului sunt semnalate două lacuri glaciare - lezerul Mare și lezerul Mic. Conform Legii nr. 5/2000 - Zone protejate, aceste lacuri fac parte din rezervația "lezerul Cindrelului" a căror suprafață este de 609,60 ha (în anexa nr. 1, punctul 2.0 – rezervații și monumente ale naturii – poziția 2.705).

Lacul glaciar lezerul Mare este situat pe versantul nordic al platoului Cindrel la 1998 m altitudine. A luat naștere într-un circ glaciar. Are o suprafață de 3,4 ha, este lung de 320 m, lat de 190 m și are un volum de apă apreciat la cca. 19.000 m³. Se remarcă prin adâncimea mare pe care o atinge în partea de sud de 13,3 m. Din el se formează izvorul principal al Râului Mare.

Lacul glaciar lezerul Mic este situat la 1955 m altitudine, într-un circ glaciar mai mic din apropierea primului. De formă aproape dreptunghiulară, are suprafața de 1,8 ha, adâncimea de 1,7 m, lungimea de 80 m iar lățimea de 58 m. Lacul are un emisar care formează al doilea izvor al Râului Mare.

În anul 1980, în urma construirii unui baraj pe râul Cibin s-a format lacul de acumulare Gura Râului. Barajul are o înălțime de 74 m și este situat la altitudinea de 550 m. În avalul barajului este amplasată o microhidrocentrală de 3,8 MW. Lacul are o suprafață de 68 ha, o lățime de 70-330 m și o capacitate de 17,5 milioane m³. Este utilizat pentru alimentarea cu apă a orașului Sibiu, pentru producerea de energie electrică și nu în ultimul rând pentru regularizarea Râului Cibin.

Pe teritoriul comunei nivelul apei freatice variază de la circa 6,0 - 8,0 m în zonele cu cotele de nivel mai înalte, până la 2,50 - 3,0 m în apropierea văilor.

Teritoriile riverane acestor văi, în zona de luncă a cursurilor de apă sunt caracterizate prin acumularea apelor din precipitații, în perioadele în care acestea sunt abundente, fapt care conduce la ridicarea nivelului pânzei freatice (cu circa 1,0-1,5 m).

Vegetatia

Teritoriul comunei este acoperit în proporție de 58,70% de păduri, astfel:

- În zona depresionară: în nord-est de pădurea Dumbrava, în sud de pădurea de pe dealul Blidanei, în sud-vest de pădurile Zapodea, cea de pe dealul Cărbunarului și pădurea Plescioara, în vest-sud-vest de pădurea Fața Râului și în vest de pădurea Dosul;
- În zona montană de la coada lacului de acumulare Gura Râului până în zona alpină: pădurea din zona Cheile Cibinului, pădurile Dosu Porcarului și Dosu Tomnatecului, pădurea Muchia Cacovei, pădurile din zonele Curmatura Foltei, Fundul la Calea cea lungă, Poiana mioarelor, Găujoara și Joagărele Cindrelului, pădurea Niculești și cea din vecinătatea lezerelor Cindrelului.

Masivele păduroase de pe teritoriul comunei din cadrul Ocolului silvic Valea Cibinului, sunt alcătuite astfel:

- În zona deoseionară - colinară: gorun și gorun cu carpen (quercion petraeae, quercion farnetto și carpinion), fag și carpen (carpino-fagetum, pe soluri sarace hieracio-luzulo-fagetum);
- În zona montană: fag (symphyto-fagetum, pe soluri sărace hieracio-luzulo-fagetum), fag și brad/molid (pulmonario-abieti-fagetum, local chrysanthemo/rotundifolio-piceo-fagetum), molid (hieracio-piceetum, local chrysanthemo-piceetum);
- În zona subalpină: complex de tufărișuri, rariști și pajiști subalpine și alpine (pinetum mughi carp., campanulo-juniperetum, rhodoreto-vaccinietum, campanulo-nardo-festucetum/commutatae, potentillo-festucetum/supinae, nardetum alpigenum);
- În zona alpină: complex de pajiști și tufărișuri alpine (primulo-curvuletum, agrostido-juncetum/trifidi, loiseleurietum procumbentis, local salicetum herbaceae).

Rezervația "lezerle Cindrelului" adăpostește, conform conspectului floristic întocmit de către dr. C. Drăgulescu, 363 de specii și subspecii, variații și forme de plante, din care 58 de interes deosebit, multe rarități floristice ca stupitul cucului, degitărețul, iarba roșie, firuță, bulbuci, căldărușe ș.a.m.d. Sunt prezenți 50 de zâmbrii (*Pinus cembra*) – specie rară de cormofite rămasă aici din era glaciară, care marchează limita superioară a pădurii, ca și *Dryas octopelata* – considerată o raritate a munților noștri. Au fost semnalate în

spațiul rezervației o serie de plante talofite – licheni inediți pentru lichenoflora României, precum și mușchi (foarte rar semnalati la noi).

Silvicultura în comuna are un rol important prin faptul ca pădurile ocupa o pondere apreciabilă 58,70% din suprafața totală a comunei Gura Râului. Prin funcțiile speciale de protecție pe care le exercită (protecția apelor, protecția terenurilor și solurilor, ameliorarea factorilor climatici, funcții de recreere etc.) toate aceste păduri sunt încadrate în grupa I a pădurilor de protecție deosebită și sunt pentru îndeplinirea acestor funcțiuni.

Fauna

Limitarea suprafețelor împădurite și extinderea celor cultivate, pașunatul, vânătoarea și circulația din ce în ce mai intensă au contribuit la răriră treptată a faunei și în special a celei de interes cinegetic, atât în ținutul carpatic, cât și în cel al dealurilor.

Pe teritoriul județului Sibiu fauna este deosebit de diversificată.

Etajul alpin este un domeniu mai mult al păsărilor pentru că aici se întâlnesc păsări mici care vin din etajele pădurii sau cuibăresc în pășunea alpină, ca fâsa de munte (*Anthus spinoletta*) sau cele care se adăpostesc printre stâncile pleșuve – brumărița (*Prunella colaris*), mierla gulerată (*Turdus torquatus*), potârnichea (*Perdix perdix*), mierla de piatră (*Monticola saxatilis*), ciocârlia de munte (sau urecheată – *Eremophila alpestris*), prundurașul (*Charadrius dubius*) (ultimele două semnalate în cadrul rezervației "Iezerele Cindrelului").

Mult mai bogată și mai variată este fauna din etajele forestiere, indiferent dacă este vorba de insecte, de păsări sau de mamifere mari sau mici. Aici sunt păsările mărunte ale pădurilor de conifere sau de fag montane - cojoaica de pădure (*Certhia familiaris*), forfecuța (*Loxia curvirostra*), gaița (*Garrulus glandarius*) - sau de dealuri și podiș - ciocârlia de pădure (*Lullula arobrea*), țicleanul (*Sitta europea*), ciocănitoarea mare (*Dendrocopos major*) și mierla (*Turdus merula*). În pădurile de brad – cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*) (prezent și în munții Cindrelului - în cadrul rezervației "Iezerele Cindrelului"), iar în pădurile de fag și în cele de rășinoase – ierunca (*Bonasa bonasia*).

Mamiferele de interes conservativ, specifice pădurilor de munte, sunt mai numeroase în munții Lotrului și ai Făgărașului, decât în munții mult mai umblați ai Cindrelului. Alături de urșii (*Ursus arctos*) care pripășesc chiar în desișul jnepenilor, în număr mai redus poate fi întâlnit râsul (*Lynx lynx*) (urcând până către partea superioară a etajului) și jderul de copac (*Martes foina*).

La periferia munților sunt întâlniți lupii (*Canis lupus*) (alături de vulpi (*Vulpes vulpes*), iepuri (*Lepus europeus*) și mistreți (*Sus scrofa*) au răspândirea cea mai mare).

În cadrul rezervației "Iezerele Cindrelului" au fost semnalate un ciopor de capre negre (*Rupicapra rupicapra*) (mai des întâlnite în Făgăraș și în munții Lotrului), ca și frumoase exemplare de urs, lup și râs.

În concluzie, atât potențialul economic cât și structurile economice pentru valorificarea acestuia sunt monofuncționale – de tip agricol, fiind completate de funcția industrială și de cea a serviciilor (agro-turism) prezente la nivelul comunei.

Arii naturale protejate

Pe teritoriul comunei Gura Râului, se găsesc 4 arii naturale protejate administrate de către Consiliul Județean Alba. Categoriile din care fac parte aceste 4 arii protejate sunt:

- 1 sit de importanță comunitară ROSCI0085 Frumoasa (137.256 ha);
- 1 arie de protecție specială avifaunistică ROSPA0043 Frumoasa (130.890 ha);

- 2 arii naturale protejate de interes național: 2.707 Parcul Natural Cindrel (8.099 ha) și 2.705 lezelele Cindrelului (609 ha).

Prezentul intravilan, dar și cel propus prin Planul Urbanistic General al comunei Gura Râului nu se suprapun peste suprafața celor 4 arii naturale protejate. Totodată, distanța dintre propunerea de introducere a intravilanului și limita siturilor din cadrul rețelei Natura 2000 este de aproximativ 3 km, iar dintre aceeași propunere de introducere a intravilanului (UTR 5) și ariile naturale protejate de interes național este de aproximativ 13 km.

Pentru declararea ariilor protejate respective, a stat biodiversitatea ridicată pe care o poate susține multitudinea de habitate, majoritatea fiind de interes comunitar (specii și habitate), dar și anumite elemente geomorfologice (lezelele Cindrelului).

Pe teritoriul comunei care se suprapune cu cel al ariilor naturale protejate, se pot identifica habitatele de interes comunitar (inclusiv prioritar, cel marcat cu *), cu anumite suprafețe:

- Tufărișuri alpine și boreale – 4060
- Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium* – 4070*
- Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios – 6150
- Fânețe montane – 6520
- Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* – 9110
- Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) – 91V0
- Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*) – 9410

În plus față de aceste habitate, o serie de specii de interes comunitar sunt declarate pentru ariile naturale protejate. Aceste specii au o distribuție care se suprapune și peste teritoriul comunei Gura Râului.

- Mamifere
  - o *Canis lupus* – lup
  - o *Lutra lutra* – vidră
  - o *Lynx lynx* – râs
  - o *Ursus arctos* – urs
- Amfibieni
  - o *Bombina variegata* – izvoarăș de baltă cu burta galbenă
  - o *Triturus cristatus* – triton cu creastă
- Pești
  - o *Barbus meridionalis* – câcruse
  - o *Gottus gobio* – zglăvoc
  - o *Eudontomyzon danfordi* – chișcar
  - o *Gobio uranoscopus* – chetrar
- Nevertebrate
  - o *Buprestis splendens*
  - o *Callimorpha quadripunctaria*
  - o *Cerambyx cerdo* – croitor de stejar
  - o *Cordulegaster heros*
  - o *Euphydryas aurinia*
  - o *Lycaena dispar*
  - o *Nymphalis vaualbum*

- *Ophiogomphus cecilia*
- *Pholidoptera transsylvanica*
- *Pseudogaurotina excellens*
- *Rosalia alpina* – croitor alpin
- Plante
  - *Buxbaumia viridis*
  - *Campanula serrata* – clopoșel
  - *Dicranum viride*
  - *Drepanocladus vernicosus*
  - *Meesia longiseta*
  - *Tozzia carpathica* – iarba gâtului
- Păsări
  - *Aegolius funereus* – minuniță
  - *Bonasa bonasia* – ieruncă
  - *Caprimulgus europaeus* – caprimulg
  - *Dendrocopos leucotos* – ciocănitoareacu spate alb
  - *Dryocopus martius* – ciocănitoareaneagră
  - *Ficedula albicollis* – muscargulerat
  - *Ficedula parva* – muscarmic
  - *Glaucidium passerinum* – ciuvică
  - *Picoides tridactylus* – ciocănitoarea de munte
  - *Strix uralensis* – huhurez mare
  - *Tetrao urogallus* – cocoșul de munte

În plus față de lista speciilor de interes comunitar, se mai găsesc o serie de specii de interes conservativ, național, importante la rândul lor în cadrul habitatelor în care se găsesc, contribuind la complexitatea proceselor naturale și ale lanțurilor trofice. Acestea sunt:

- Amfibieni
  - *Bufo bufo* – broasca râioasă brună
  - *Bufo viridis* – broasca râioasă verde
  - *Hyla arborea* – brotăcel
  - *Rana temporaria* – broasca roșie de munte
  - *Salamandra salamandra* – salamandră
  - *Ichthyosaura alpestris* – triton de munte
- Reptile
  - *Anguis colchica* – năpârca
  - *Coronella austriaca* – șarpe de alun
  - *Elaphe longissima* – șarpele lui Esculap
  - *Lacerta agilis* – șopârla de câmp
  - *Lacerta viridis* – gușter
  - *Natrix tessellata* – șarpe de apă
  - *Podarcis muralis* – șopârla de ziduri
  - *Vipera ammodytes* – vipera cu corn
  - *Vipera berus* – vipera de munte

- Nevertebrate
  - *Parnassius mnemosyne*
- Plante
  - *Achillea oxyloba ssp. schurii*
  - *Aconitum lycoctonum ssp. moldavicum*
  - *Aconitum toxicum*
  - *Agrostis vinealis*
  - *Allium schoenoprasum ssp. sibiricum*
  - *Andromeda polifolia*
  - *Angelica archangelica*
  - *Aquilegia nigricans ssp. nigricans*
  - *Arnica montana* – arnica
  - *Botrychium matricariifolium*
  - *Botrychium multifidum*
  - *Caltha palustris* – calcea calului
  - *Campanula transsilvanica*
  - *Cardamine amara*
  - *Cardamine resedifolia*
  - *Cardaminopsis neglecta*
  - *Carex brunnescens*
  - *Carex capillaris*
  - *Carex diandra*
  - *Carex limosa*
  - *Carex nigra*
  - *Cerastium transsilvanicum*
  - *Chamaecytisus rochellii*
  - *Coeloglossum viride*
  - *Corallorhiza trifida*
  - *Crepis conyzifolia*
  - *Cruciata laevipes*
  - *Dactylorhiza cordigera*
  - *Dactylorhiza fuchsii*
  - *Dactylorhiza maculata*
  - *Dactylorhiza sambucina*
  - *Dianthus glacialis ssp. gelidus*

2.2.2 Clima

Teritoriul județului Sibiu aparține climei temperat-continentale-moderate de nuanță central-europeană, diferențiată foarte mult în funcție de trăsăturile locale ale reliefului.

Sectorul cu climă continentală-moderată este caracteristic ținutului de dealuri (circa 75% din teritoriul județului Sibiu - în nord și centru), iar sectorul cu climă de munte este caracteristic ținutului munților mijlocii și înalți (circa 25% din teritoriul județului Sibiu - în sud).

Regimul climatic general este diferențiat pe cele două trepte principale ale reliefului în funcție de altitudinea, expoziția și formele acestuia.

În sectorul montan sunt caracteristice verile răcoroase cu precipitații abundente și iernile friguroase, cu ninsori bogate și strat de zăpadă stabil pe o perioadă îndelungată.

Ținutul cu climă de dealuri se caracterizează prin veri calde, cu precipitații relativ frecvente și prin ierni reci, cu strat de zăpadă relativ stabil, punctate din când în când de intervale de încălzire.

Inversiunile termice frecvente și persistente în semestrul rece al anului fac ca depresiunile Sibiului și Făgărașului să se individualizeze topoclimatice specifice de depresiune, cu ierni mai reci decât pe pantele cu altitudini mijlocii ale munților din vecinătate.

În cadrul acestor tipuri de climă principalele caracteristici se prezintă astfel:

- **radiația solară globală:**
  - peste 115,0 kcal/cm².an în depresiunea Sibiului și Făgărașului;
  - sub 110,0 kcal/cm².an pe culmile montane cele mai înalte;
- **temperatura aerului:**
  - temperatura medie anuală: 8,9°C la Sibiu, 4,3°C la Păltiniș și sub 0°C pe culmile munților înalți;
  - temperatura medie a lunii iulie: 19,5°C la Sibiu, 13,4°C la Păltiniș și circa 7,0 - 8,0°C pe munții înalți;
  - temperatura medie a lunii ianuarie: - 3,8°C la Sibiu, - 4,9°C la Păltiniș și circa - 9,0~-10,0°C pe culmile cele mai înalte ale munților;
  - temperatura minimă absolută: - 34,4°C la Sibiu (2 ian. 1888), - 32,0°C la Păltiniș (10feb. 1929);
  - temperatura maximă absolută: 37,4°C la Sibiu (16 aug. 1952), 30,0°C la Păltiniș (23 aug. 1956) și peste 22,0 - 23,0°C pe culmile montane cele mai înalte;
  - numărul mediu anual al zilelor de îngheț: 123,8 zile la Sibiu, 155,2 zile la Păltiniș și peste 200,0 zile pe culmile cele mai înalte ale munților;
- **precipitații atmosferice:**
  - cantității medii anuale: 652,9 mm la Sibiu, 906,1 mm la Păltiniș și peste 1200,0 -1300,0 mm pe culmile montane cele mai înalte;
  - cantității medii lunare maxime (în iunie): 111,6 mm la Sibiu, 153,3 mm la Păltiniș și peste 150,0 mm pe munții cei mai înalți;
  - cantității medii lunare minime: 26,1 mm la Sibiu (în februarie), 41,5 mm (în noiembrie) la Păltiniș și circa 50,0 mm (în septembrie) pe munții cei mai înalți;
  - cantități maxime în 24 ore: 92,0 mm la Sibiu (3 iulie 1898) și 88,3 mm la Păltiniș (22 iunie 1948);
  - număr mediu de zile cu strat de zăpadă: 54 zile la Sibiu, 120,6 zile la Păltiniș și peste 200,0 zile pe culmile cele mai înalte ale munților;
  - grosimea medie a stratului de zăpadă: 8,10 cm la Sibiu (în februarie), 60,90 cm la Păltiniș (în martie) și peste 110,0 cm pe culmile montane cele mai înalte (în martie);
  - perioada (posibilă) de căderea a zăpezii: sfârșitul lunii septembrie -începutul lunii mai (în regiunea de munte: numai 2 luni în care nu cad precipitații solide);
  - prima ninsoare: noiembrie (în mod obișnuit);
  - ultima ninsoare: începutul lui aprilie.

Regimul vânturilor este puternic influențat de relief, atât în privința direcției, cât și a vitezei.

Pe teritoriul comunei pentru zona depresionară (Sibiu) dominante sunt cele din direcțiile nord-vest (13,0%), urmate de cele din sud-est (8,20%), vest și est (f,10% - 6,30%); iar pentru zona alpină (Păltiniș) dominante sunt cele din direcțiile vest (28,40%), urmate de cele din sud-vest (15,90%) și est (12,90%). Pe culmile cele înalte frecvența maximă o au vânturile din vest și nord-vest.

În zona depresionară (Sibiu) direcțiilor sud-est, sud și nord-vest le revin și cele mai mari viteze medii anuale (5,20 – 6,0 m/sec), urmate de direcțiile est și vest (4,7 m/sec); iar în zona alpină (Păltiniș) direcțiilor sud, sud-vest și vest le revin și cele mai mari viteze medii anuale (7,60 - 5,70 m/sec), urmate de direcțiile sud-est și nord-vest (4,90 - 4,15 m/sec).

Frecvența medie anuală a calmului este mare în zona depresionară (57,5% la Sibiu) și mică în sectorul montan (18,3% la Păltiniș).

Primăvara, dinspre munții Cindrelului (direcția sud-vest), bate "Vântul Mare" sau "Mâncătorul de zăpezi", un vânt cald care grăbește topirea zăpezilor (Föhnul), sezonului cald, din direcția vest și sud-vest, bate Austrul, un vânt cald și uscat.

2.3.RELATII IN TERITORIU

2.3.1. Încadrarea comunei în rețeaua de localități a județului

Comuna Gura Râului este situată în partea de sud-vest a județului Sibiu, la 18km de municipiul Sibiu, făcând parte din zona periurbană a acestuia, la 15 km de Săliște și la 22 km de Ocna Sibiului. Prin Gura Râului se poate ajunge, parcurgând 15-20 km, în renumita stațiune montană Păltiniș.

Vecinătăți:

- La nord: comuna Orlat
- La est: comunele Cristian, Poplaca și Rășinari
- La sud: comunele Poplaca, Cristian și Râul Sadului
- La vest: comunele Săliște, Tilișca și Jina

Comuna cuprinde în limita teritoriului administrativ o suprafață de 10.545 ha din care 186,88 ha în intravilan. Comuna Gura Râului este compusă dintr-un singur sat, respectivul sat de reședință Gura Râului. Populația înregistrată la recensământul din anul 2011 era de 3.621 locuitori, încadrând astfel comuna în categoria unităților teritorial-administrative de talie mică.

Din Planul de Amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.) se pot desprinde, comparativ cu celelalte unități administrativ-teritoriale ale județului Sibiu, următoarele aspecte:

Sub aspectul căilor majore rutiere, județul Sibiu beneficiază de autostrada București-Arad-Nădlac (culoarul IV - pe două trasee: București – Pitești (E70) - Sibiu - Deva - Lugoj – Timișoara - Arad - Nădlac și București - Ploiești - Comarnic - Predeal - Brașov - Sibiu - Deva - Lugoj - Timișoara - Arad - Nădlac) și de șoseaua de centură a municipiului Sibiu.

În privința rețelei feroviare naționale, comuna Gura Râului nu este străbătută de linii de cale ferată.

Localitatea reședință de comună este deservită, pe calea ferată, prin stația Orlat (la 3 km distanță față de Gura Râului) sau prin stația Sibiu (la 23 km distanță față de Gura Râului).

Pentru viitor nu sunt propuneri de realizare a unor linii de cale ferată de mare viteză care să traverseze teritoriul administrativ al comunei Gura Râului.

La nivelul județului Sibiu, comuna Gura Râului prezintă legături rutiere, majoritatea modernizate, astfel prin intermediul drumului județean DJ 106J se asigură legătura cu comuna vecină Orlat (apoi mai departe

prin drumul județean DJ 106E și drumul național DN 1 cu municipiul Sibiu); prin intermediul drumului județean DJ 106A (din drumul județean DJ 106J) se asigură legătura localității Gura Râului cu cabana Curmătura și localitățile Păltiniș și Rășinari; prin intermediul drumului județean DJ 106D (din drumul județean DJ 106J) se asigură legătura localității Gura Râului cu localitatea Poplaca; iar prin intermediul drumului județean DJ 106M se asigură legătura localității cu zona din amonte de acumulare Gura Râului (continuat cu fostul drum comunal DC 64 către Joagarele Cindrelului, pădurea Beșineu și cabana Telescaun – Păltiniș).

2.4 POTENȚIALUL ECONOMIC

Comuna Gura Râului are un potențial economic destul de redus și puțin variat.

2.4.1. Industria

Activitatea industrială este reprezentată, la nivelul comunei de 12 unități de exploatare forestieră (unități de mică industrie – populația ocupată în sectorul secundar este de până la 10% din total).

Sectorul IMM și alți agenți economici (AF și PF)

În localitatea Gura Râului se disting următoarele unități cu profil industrial (de mică industrie), cu caracter de producție și depozitare:

- Gatere (joagăr) pentru prelucrarea primară a lemnului dispersate de-a lungul râului Cibin;
- o fabrică de mic mobilier din lemn masiv;

Structura sectorului IMM pe domenii principale de activitate*

	Sector de activitate	Număr de firme înregistrate	Număr salariați
1.	Comerț cu amănuntul alimentar, nealimentar, mixt	28	54
2.	Prestări servicii	34	48
3.	Alimentație publică	1	1
4.	Turism, agroturism	18	38
5.	Unități sanitare: cabinet e stomatologice, farmacii	5	14
6.	Transporturi de mărfuri și persoane	2	2
7.	Construcții	4	7
8.	Activități de producție, Din care: - industria lemnului - industrie alimentară - meșteșugărească	13	75
9.	Unități agro – zootehnice: creșterea animalelor, piscicultura, apicultura, cultivarea plantelor	11	15
10.	Asigurări, bănci	-	-
11.	Servicii de publicitate, management, informare etc	-	-
12.	Nedefinit	-	-
13.	Total	116	254

* Sursa: Primăria comunei Gura Râului

Forma de organizare agenți economici - întreprinzători privați

	Sector de activitate	Număr PFA	Număr SRL
	Comerț cu amănuntul alimentar, nealimentar, mixt	16	12

	Prestari servicii	20	14
	Alimentatie publica		1
	Turism, agroturism	13	5
	Unitati sanitare : stomatologie, farmacie	3	2
	Transporturi de marfuri si persoane	-	2
	Constructii	5	-
	Activitati de servicii si productie industriala ; - exploatare forestiera, silvicultura - fabricare mase plastice		13
	Unități agro – zootehnice: cresterea animalelor, piscicultura, apicultura, cultivarea plantelor	11	-
	Total	68	49

* Sursa: Primăria comunei Gura Râului

Evoluția sectorului economic

Anul	Agenți economici activi - număr		
	Societăți comerciale	Asociații Familiale	Persoane fizice
2011	38	8	47
2012	42	10	54
2013	48	28	42

* Sursa: Primăria comunei Gura Râului

Analizând evoluția sectorului economic la nivelul comunei Gura Râului se constată că numărul societăților comerciale a crescut an de an în perioada 2011-2013, într-un ritm aproximativ constant.

2.4.2. Activități agricole

Sectorul agricol se caracterizează prin existența ramurilor specifice zonei de deal-munte: zootehnie și pomicultura, acestea dezvoltându-se în sector privat. Astfel pe teritoriul comunei se înregistrează 11 unități cu profil agrozotehnic (cresterea animalelor, piscicultura, apicultura, cultivarea plantelor). Terenurile agricole ce intră în perimetrul administrativ al comunei au fost folosite de terenuri arabile, pășuni, fânețe și livezi.

Suprafața agricolă a comunei este de 3.882 ha.

Situația existentă și disfuncționalități

Resursa naturală de bază care constituie suportul dezvoltării economice a comunei Gura Râului este fondul funciar agricol. Acesta ocupă o suprafață de 3.882 ha și reprezintă 36,81% din suprafața teritoriului comunal.

Tabelul de mai jos arată modul de utilizare a teritoriului comunei, pe categorii de folosință:

Bilanțul utilizării teritoriului- anul 2013

Specificare	Suprafața (ha)	%
Teren agricol, din care:	3.882	36,81
- arabil	924	8,7
- livezi și pepiniere pomicole	-	-
- vii și pepiniere viticole	-	-
- pășuni naturale	2.047	19,41
- fânețe naturale	911	8,70

Teren neagricol, din care:	6.663	63,15
- păduri	6.217	58,95
- curți construcții	73	0,69
- alte terenuri	373	3,53
TOTAL TERITORIU	10.545	100,0

*Sursă: REGISTRUL AGRICOL – COMUNA GURA RĂULUI – SIBIU

În cadrul folosinței agricole, ponderea de peste 28% o au pășunile și fânețele naturale, ceea ce arată condițiile favorabile oferite de sol pentru creșterea animalelor. Terenul arabil ocupă doar 8,7% din agricol. Din total teritoriu, terenul agricol este în pondere de 36,81%, față de cel neagricol 63,15%.

În cadrul categoriei "neagricol" este de remarcat prezența pădurilor în suprafață de 6.217 ha, reprezentând 58,95%, a curților construcțiilor de 73 ha și a terenurilor cu altă destinație în suprafață de 373ha, reprezentând 0,69% respectiv 3,53 % din neagricol.

Solurile teritoriului comunal

În urma analizelor agrochimice și pedologice efectuate de specialiști a rezultat că teritoriul comunei posedă 2 clase de calitate a solurilor exprimate prin indicatorul "pretabilitate la arabil"; acestea sunt solurile de clasele a III-a și a IV-a de valoare agricolă.

Solurile clasa a III-a de valoare agricolă ocupă o mare parte a teritoriului comunei, fiind localizate în partea de est-nord-est a teritoriului, la hotarele cu Orlat, și Poplaca (circa 65% din acestea).

Restul teritoriului este ocupat de solurile clasa a IV-a de valoare agricolă.

Solurile clasa a III-a de valoare agricolă sunt destul de fertile, dar prezintă degradări datorate unor eroziuni slabe de suprafață în zonele riverane cursurilor de apă de pe teritoriul comunei.

Producția vegetală și animală constituie ramurile cu dezvoltare importantă în cadrul economiei teritoriului comunal.

În cadrul producției vegetale sunt reprezentative suprafețele cultivate cu cereale, plante tehnice și legume. Considerate în evoluție, suprafețele ocupate cu culturile de bază se mențin constante ca ordin de mărime și se prezintă după cum urmează:

Culturi de bază	Suprafața cultivată (ha)			
	2000	2004	2008	2012
Grâu și secară	270	270	116	170
Orzoaică	75	60	142	80
Ovăz	50	46	150	90
Porumb boabe	310	282	180	90
Cartofi	171	149	170	170
Legume (câmp + solarii)	16	17	25	15
Plante de nutreț	34	35	60	60

*Sursă: REGISTRUL AGRICOL – COMUNA GURA RĂULUI – SIBIU

În anii menționați, producțiile realizate la principalele culturi vegetale au evoluat după cum urmează:

Culturi de bază	Producție realizată (tone)			
	2000	2004	2008	2012
Grâu și secară	806	864	406	459
Orzoaică	160	90	426	208
Ovăz	94	60	320	144

Porumb boabe	930	987	450	135
Cartofi	1950	2980	2400	1190
Legume (câmp + solarii)	110	172	250	225
Plante de nutreț	340	325	520	610

*Sursă: REGISTRUL AGRICOL – COMUNA GURA RÂULUI – SIBIU

Producțiile prezintă diferențieri ca ordin de măsură, acestea fiind dependente în cea mai mare parte de condițiile climatice, deosebit de nefavorabile în unele perioade ale anilor considerați.

Zootehnia, după un declin al efectivelor de animale în anii 1991-1992 față de 1989, cunoaște în ultima perioadă o redresare, îndeosebi de ordin calitativ.

Efectivele de animale după anul 2000 sunt după cum urmează:

Efective animale	2000	2004	2008	2012
• bovine total (capete) din care:	969	764	577	569
- vaci și bivolițe	452	480	435	436
- junci gestante	56	26	20	9
- tineret femel	345	123	64	88
• porcine total (capete) din care:	755	632	665	846
- scroafe de prăsilă	39	40	45	56
• ovine total (capete) din care:	4280	5000	3800	5355
- oi fătătoare	2070	3700	3000	4541
• caprine total (capete) din care:	226	300	510	310
- capre	145	110	220	221
• cabaline (capete)	591	400	264	323
• păsări total (capete) din care:	8104	14000	5350	5317
- păsări ouătoare	7130	6000	3000	4989
• albine (familii)	239	630	350	452

*Sursă: REGISTRUL AGRICOL – COMUNA GURA RÂULUI – SIBIU

Producția animală realizată se situează la nivele relativ ridicate, problema principală constituind-o disfuncționalitățile legate de valorificarea principalelor produse cum ar fi laptele și lâna.

Produse animaliere:	2010	2012
- carne, tone greutate vie	100	115
- lapte (vacii + bivolițe + oi + capre), hl fizic	13468	15000
- lână, tone	11	11
- ouă, mii bucăți	400	420
- miere, tone	9	10

*Sursă: REGISTRUL AGRICOL – COMUNA GURA RÂULUI – SIBIU

Cea mai mare parte a populației este ocupată în exploatarea agricolă particulară, caracterizată printr-o putere economică redusă și a căror suprafețe medii de teren agricol pe o gospodărie sunt de circa 1,5 ha.

Comuna Gura Râului nu a fost cooperativizată, iar pe raza comunei nu există asociații agricole.

Încărcarea cu utilaje

Dotarea cu utilaje agricole a comunei Gura Râului la nivelul anului 2013 este următoarea:

- tractoare până la 45 CP; 147 bucăți;
- tractoare 45 - 65 CP : 20 bucăți;

- motocultoare: 2 bucăți;
- motocositoare; 52 bucăți;
- pluguri pentru tractor: 124 bucăți
- pluguri cu tracțiune animală: 206 bucăți;
- grape cu tracțiune mecanică: 48 bucăți;
- semanători păioase: 5 bucăți;
- semanători cu tracțiune animală: 7 bucăți;
- combine pentru cereale păioase: 9 bucăți;
- batoze pentru cereale păioase: 1 bucăți;
- combine pentru recoltat cartofi: 5 bucăți;
- cositori cu tracțiune mecanică: 5 bucăți;
- remorci pentru tractor: 31 bucăți;
- autovehicule pentru transport marfuri: 12 bucăți;

Alt tip de activitate cu potențial de dezvoltare este cel al silviculturii-agrement datorită situării comunei Gura Râului în apropierea municipiului Sibiu (în zona Mărginimii Sibiului), care este o zonă importantă de atracție turistică și agrement pentru Municipiul Sibiu și zona periurbană a acestuia.

Pe teritoriul administrativ al comunei Gura Râului (conform datelor O.J.C.G.C. 31 decembrie 1995) suprafața fondului forestier totalizează 6.217 ha, reprezentând 58,95% din teritoriul comunei.

În anul 2013 Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului prin Regia ROMSILVA administrează 100% fondul forestier, respectiv cei 6.217 ha. În prezent, Ocolul Silvic Gura Râului (ocol silvic privat) administrează această suprafață de pădure care acoperă 7 munți aflați în proprietate obștească și este principala resursă a comunei.

2.5. POPULAȚIA – ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

2.5.1. Numărul, densitatea și structura pe sexe și vârste a populației

La recensământul efectuat în anul 2011 populația totală (stabilă) a comunei Gura Râului însuma 3621 locuitori (date de C.N.S.), aflându-se comparativ stagnant față de numărul înregistrat la recensământul din 2002 (3622 locuitori).

Densitatea populației în teritoriul administrativ al comunei este de 34,35 locuitori/km² (calculată pe baza suprafeței de 10.545 ha), densitate superioară mediei pe județ (32,9 loc/km² - rural).

Din totalul populației de 3621 de locuitori, 1817 sunt persoane de sex masculin (50,18 %) și 1804 persoane de sex feminin (49,82%).

Raportul de masculinitate (nr. de bărbați la 100 de femei) arată că în comuna sunt 100,72 bărbați la 100 de femei, raport superior față de media pe țară (97,7/100). Pe de altă parte, județul Sibiu se caracterizează printr-o populație masculină mai puțin numeroasă (49,93%), față de populația feminină (50,07%).

Structura populației după naționalitate este formată în majoritate din români.

În ceea ce privește **structura pe grupe de vârstă**, se remarcă pe ansamblu o populație medie tânără: 27,20% din totalul populației are vârsta cuprinsă între 0-14 ani; ponderea grupei în vârstă de runcă este de 60,75%, iar a grupei ce a depășit 60 de ani este de doar 18,58%.

Structura populației pe principalele grupe de vârstă și sexe se prezintă în anul 2011, astfel:

Principalele grupe de vârstă	Număr locuitori	%
------------------------------	-----------------	---

	Total	Masc.	Fem.	Total	Masc.	Fem.
Total din care:	3621	1817	1804	100,00	50,18	49,82
0-19 ani	972	486	486	26,84	13,42	13,42
20-59 ani	1976	1038	938	54,58	28,67	25,90
> 60 ani	673	293	380	18,58	8,09	10,50

Cifrele prezentate relevă o pondere apropiată la populația vârstnică (față de media pe țară în mediul rural: 22,1%) și o rezervă de populație tânără, care, pentru buna evoluție a localității, ar trebui stabilizată în următorii ani prin asigurarea de locuri de muncă în comună. Piramida vârstelor evidențiază o populație tânără, fiind caracterizată prin **posibilități de creștere naturală** a acesteia în perioada următoare.

Rezultă deci o structură demografică relativ tânără a populației de 54,58% având vârsta cuprinsă între 20 și 59 ani, ceea ce face ca această comună să se situeze pe o poziție bună comparativ cu multe alte comune ale județului Sibiu.

Raportul de dependență - raportul între populația sub 14 ani de 748 persoane și peste 60 ani de 673 persoane și populația adultă (14-59 ani de 2200 persoane) exprimă numărul mediu de dependenți minori sau vârstnici ce revin la 1000 de persoane.

GURA RÂULUI -646-2011

SIBIU(rural) -680-2011

Formula de calcul utilizată: $(P_{0-14} + P_{60+}) / P_{15-59} \times 1000$

În comuna Gura Râului valoarea acestui raport este mai mică în comparație cu valoarea la nivelul județului, totuși sarcina socială pentru populația de 15-59 ani este relativ mare având în vedere veniturile relativ mici obținute de populație din activitățile economice.

2.5.2. Evoluția populației

Urmărind evoluția numărului de locuitori ai comunei Gura Râului în ultimii 10 ani, se remarcă o evoluție stagnantă (aproape de 0) a populației.

Tendența de stagnare demografică a comunei trebuie analizată în contextul mișcării populației în ultimii 10 ani, ceea ce arată că deși numărul populației totale este același față de acum 10 ani totuși populația prezentă stabilă de 3518 persoane înregistrată la recensământul din anul 2011 este mai mică față de cea semnalată în anul 2002, fenomen datorat în principal următoarelor cauze:

- Potențialului economic care nu poate asigura ocuparea resurselor de muncă;
- Mortalității în continuă creștere.

2.5.3. Mișcarea naturală și migratorie

Principalii indicatori pentru care deținem date se prezintă astfel:

Anul	Unitatea administrativ-teritorială	Rata bruta natalității ‰	Rata bruta a mortalității ‰	Spor natural ‰	Rata bruta a mortalității infantile ‰
2002	com. Gura Râului Romania	12,4 10,9	15,4 11,5	-3,0 -0,6	0,3 23,2

(Sursa: date C.N.S.)

Pe ansamblu, în județul Sibiu ritmul mediu anual de creștere a populației în perioada 2002-2011 este de (-0,7%). Populația județului a scăzut în ultimii ani pe seama diminuării sporului natural (care este negativ); natalitatea și mortalitatea generală au înregistrat creșteri moderate, iar mortalitatea infantilă a scăzut.

Comuna Gura Râului se înscrie într-o tendință asemănătoare județului. În 2012 comuna înregistrează rate brute ale natalității și mortalității generate mai mari decât cele la nivelul țării (12,4% față de 10,9‰ la nivelul țării, respectiv 15,4‰ față de 11,5‰ la nivelul țării) și o rată scăzută a mortalității infantile (0,3‰ față de 23,2‰ la nivelul țării). Sporul natural este negativ, mai mare decât cel înregistrat la nivelul țării.

Mișcarea migratorie din anul 2011 înregistrează valori negative, după o perioadă scurtă în care aceste valori erau mai mari.

Anul	Persoane		Sold migratoriu	La 1000 locuitori			Persoane cu domiciliu flotant	
	venite	plecate		venite	plecate	sold	în loc.	în afara loc.
2011		62						

(Sursa: date C.N.S.)

Începând din anul 1990 județul Sibiu se caracterizează printr-o "explozie" a mobilității teritoriale a populației prin schimbarea domiciliului. Procesul a avut două sensuri, unul orașul Sibiu, iar celalalt Germania, prin plecarea etnicilor sași.

În 2011 comuna Gura Râului se înscrie în rândul comunelor în care s-au înregistrat valori negative ale soldului migratoriu mediu anual de sub -10 ‰.

2.5.4. Resursele de muncă

Considerând în mod convențional că resursele de muncă sunt constituite din persoanele cu vârsta cuprinsă între 20-65 ani (bărbați) și 20-60 ani (femei), cu domiciliul în comuna Gura Râului, acestea se situau în jurul valorii de 1976 persoane (în 2011), respectiv 54,58% din totalul populației comunei. Ca pondere acestea sunt mai mici decât media pe țară (57% pentru populația din mediul rural în 2011).

În comuna Gura Râului structura populației ocupate relevă un profil socio-economic predominant agricol, peste 50% din totalul populației ocupate fiind concentrată în activități din sectorul secundar.

Pe tipuri de activități economico-sociale structura populației ocupate este următoarea:

Tipuri de activități economico-sociale	Anul 2011
	Nr. mediu salariați
Total salariați, din care:	630
• Industrie, din care în:	215
- industria prelucrătoare	
• Agricultură	24
• Activități legate de energie electrică și termică, gaze și apă	36
• Activități în construcții	45
• Activități comerciale și servicii	75

• Transporturi și comunicații	62
• Administrație publică și asistență socială obligatorie	48
• Învățământ	24
• Sănătate și asistență socială	16
• Alte servicii	85

Sursa: Fișa localității 2011

În anul 2011, din populația activă, 176 persoane erau șomeri (9,70%) iar numărul salariaților era de 630 persoane (31,88%).

Față de recensământul din 2002 au intervenit modificări importante atât în ceea ce privește ordinul de mărime, cât și structura populației ocupate.

Este evidentă o creștere a numărului persoanelor ocupate în industrie, agricultură, construcții și transporturi. În același timp a crescut și numărul persoanelor ocupate în sectorul privat.

2.5.5 Fondul de locuințe

Conform datelor oferite de Recensământul Național din 2011, în comuna Gura Râului s-au înregistrat următoarele date referitoare la fondul locuibil:

- numărul total de gospodării – 1151 cu 1315 clădiri din care clădiri cu locuințe 1304;
- numărul total de locuințe convenționale – 1332 din care 1330 sunt proprietate privată, 1 locuință este proprietate de stat și 1 locuință aparține cultelor religioase;
- suprafața locuibilă totală este de 46.970 mp (98,0% din totalul locuințelor sunt proprietate privată);
- numărul unităților de tip hotel este de 1;

Fondul de locuințe este compus din locuințe individuale pe loturi, cu regim partersau P+1E și în mica masă P+2E (locuințe noi).

Locuințele existente sunt în majoritate în stare bună în procent de peste 70%, restul sunt în stare medie sau rea.

Procentul de locuințe construite din materiale durabile reprezintă peste 80% din totalul fondului construit al comunei.

Mărimea medie a lotului de casă la nivelul comunei este de circa 1500 mp.

Pentru grupa de indicatori privind **spațialitatea locuințelor**, în comuna Gura Râului se înregistrează valori inferioare sau comparabile cu cele ale mediei pe județ sau pe țară.

Comuna Gura Râului	România
12,97 mp loc / pers.	14,20 mp loc. / pers.
1,17 persoane / cameră	1,05 persoane / cameră

Alte grupe de indicatori analizați au fost **numărul de persoane/gospodărie și numărul de camere/gospodărie**. În comuna Gura Râului se înregistrează:

- 3,06 persoane/gospodărie
- 2,74 camere/gospodărie,

valori inferioare sau apropiate mediei pe țară, care este de 2,89 persoane/gospodărie și 2,80 camere/gospodărie.

Se poate afirma că în comuna Gura Râului nu există probleme la nivelul fondului de locuințe în ceea ce privește numărul, componența și suprafața locuințelor.

2.5.6 Concluzii

Comuna Gura Râului dispune de un potențial uman de 3621 persoane. Funcțiunea dominantă în structura economică-socială și principala sursă de venituri și ocupare a resurselor de muncă o constituie agricultura.

Trebuie menționat faptul că într-o localitate în care nu sunt satisfăcute posibilitățile de ocupare a potențialului de forță de muncă, deplasările pentru exercitarea activităților în afara localității respective sunt numeroase. Acest fapt determină fenomenul de navetism, iar cei mai mulți navetiști se îndreaptă spre municipiul Sibiu.

2.6. CIRCULAȚIA

Comuna Gura Râului este situată în sud-vestul municipiului Sibiu, pe drumul județean DJ 106J, între localitatea Orlat și barajul de acumulare Gura Râului. Comuna este compusă dintr-un singur sat – satul de reședință Gura Râului.

Încadrarea în P.A.T.N.

Planul de Amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.) prevede pentru județul Sibiu, în zona aferentă comunei Gura Râului o serie de investiții majore, dintre care unele sunt realizate în prezent, cele mai importante fiind:

- autostrada spre Ungaria (culoarul IV) pe traseul București – Pitești - Sibiu – Deva - Lugoj – Timișoara - Arad - Nădlac, care va străbate teritoriul administrativ al județului pe direcția sud – vest – nord-vest, și pe traseul București – Ploiești - Comarnic - Predeal – Brașov - Sibiu - Deva - Lugoj – Timișoara - Arad - Nădlac, care va străbate teritoriul administrativ al județului pe direcția est – vest – nord-vest;
- șoseaua de Centură a municipiului Sibiu;
- calea ferată București – Pitești - Rm. Valcea - Sibiu - Deva - Arad, propusă pentru dublare, electrificare și care va face parte din traseele amenajate pentru circulație cu viteză sporită; calea ferată București – Ploiești – Brașov – Sighișoara - Alba Iulia - Cluj Napoca - Oradea, care va face parte din traseele amenajate pentru circulația cu viteză mare și calea ferată Sibiu – Copșa Mică - propusă pentru dublare; toate acestea vor impune reamenajarea stațiilor de cale ferată existente de-a lungul căilor ferate de pe teritoriul județului Sibiu, precum și protecția corespunzătoare a zonei de siguranță a căii ferate.

Comuna Gura Râului, compusă dintr-o singură localitate, se caracterizează printr-o rețea stradală dezvoltată longitudinal, axa principală a localității fiind drumul județean DJ 106J Orlat - Gura Râului; din drumul județean DJ 106J se ramifică drumul județean DJ 106M spre zona de la coada lacului Gura Râului.

Celelalte legături rutiere cu teritoriul învecinat sunt: drumul județean DJ 106A (din DJ 106J) către cabana Curmătura și localitățile Păltiniș și Rășinari; drumul județean 106D (din DJ 106J) către localitatea

Poplaca; fostul drum comunal DC 64 (cu cele trei ramificații către Joagarele Cindrelului, pădurea Beșineu și Telescaun – Pălăniș).

Starea rețelei stradale a fost modernizată până în prezent cu îmbrăcăminte asfaltică pe majoritatea arterelor de circulație din intravilanul comunei.

Drumul județean DJ 106J ce străbate toată comuna este modernizat și se afla în stare bună de viabilitate. Are un profil transversal cu câte o bandă pe sens, rigole și canalizare pluvială.

Transportul în comună se face cu autobuze ale firmei "TRANSMIXT" SIBIU, călătorii fiind preponderent navetiști și elevi. Zilnic se deplasează spre Sibiu circa 30% din populația activă a comunei.

Disfuncționalități

Analiza situației rețelei stradale și a transportului în comună scoate în evidență câteva disfuncții:

- intersecții de strazi ce trebuie semnalizate și amenajate corespunzător normativelor;
- mai multe traversări peste râul Cibin și peste afluenții săi care străbat comuna Gura Râului sunt într-o stare precară; aceste traversări necesită intervenții și lucrări de reparații;
- traseul drumului județean DJ 106J are în localitatea Gura Râului o porțiune sinuoasă ce trebuie corect semnalizată; străzi cu trasee sinuoase și declivități mari care necesită semnalizare și întreținere corespunzătoare mai ales în sezonul de iarnă;
- stațiile de transport în comun nu sunt prevăzute cu mobilier corespunzător;
- realizarea de străzi noi în zonele propuse pentru extinderea localității vor necesita fonduri și acțiuni juridice corespunzătoare.

2.7. INTRAVILANUL EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE

Comuna Gura Râului include o singură localitate respectiv satul de reședință Gura Râului și un trup cu funcțiune industrială-parc fotovoltaic.

Suprafața în intravilanul existent este de **171,92 ha** pentru localitatea Gura Râului și de **14,96 ha** pentru trupul introdus în intravilan ca urmare a aprobării unui PUZ pentru realizarea parc fotovoltaic în zona de nord-est a teritoriului administrativ, rezultând un intravilan total de **186,88 ha**.

Pe zone funcționale, bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în intravilanul existent se prezintă astfel:

ZONE FUNCȚIONALE	Suprafața (ha)	Procent din total (%)
Zona de locuințe	40,37	21,61
Zona cu funcțiuni complexe de interes public	3,05	1,64
Zona unități industriale și depozite	15,61	8,35
Zona căi de comunicații rutiere	19,00	10,16
Zona construcții aferente rețelelor edilitare	0,35	0,18
Zona gospodărie comunală, cimitire	1,01	0,55
Zona spații verzi, spații verzi, sport/agrement	0,63	0,34

Alte zone din care:	106,87	57,17
- terenuri agricole	92,44	49,46
- ape	9,49	5,08
- paduri	1,71	0,91
- terenuri neproductive	3,23	1,72
Total intravilan existent	186,88	100,00

În cadrul localității Gura Râului se remarcă ocuparea majoritară a suprafeței intravilanului de către zona terenurilor agricole - 49,46%, urmată de curți construcții - 23,25% din care zona de locuințe ocupă 21,61% și de cea a căilor de comunicație rutieră - 10,16% din suprafața actualului intravilan.

Suprafața medie a parcelelor și procentul de ocupare a terenului cu clădirile existente nu permit în general realizarea de noi construcții pe același lot în cadrul localității Gura Râului.

În cazul construcțiilor specifice existente pe raza comunei (cabane I.F.E.T, cantoane silvice etc.), precum și unitățile cu profil agrozootehnic (stâne) acestea nu au fost cuprinse în suprafața intravilanului existent putând funcționa în extravilan, conform legii.

ZONE FUNCTIONALE

2.7.1. Zona de locuințe și instituții publice

Zonele ocupate de locuințe și instituții publice sunt pe locul doi în mărime din suprafața intravilanului existent de 186,88 ha, reprezentând 23,25% din totalul acestuia, și se poziționează de o parte și de alta a drumurilor județene DJ 106J și DJ 106M și pe ambele maluri ale râului Cibin.

Configurația zonelor de locuințe și instituții publice este de tip liniar cu câteva ramificații în zona centrală și în vecinătatea acestora.

Locuințele

Clădirile care ocupă această zonă sunt în general locuințe individuale pe lot și anexe gospodărești.

Cea mai mare parte a locuințelor au regim mic de înălțime respectiv parter sau P+1E, specifice zonelor rurale din Mărginimea Sibiului, de factură relativ bună, datorită utilizării unor materiale durabile în timp. Ca formă de proprietate asupra locuințelor predomină proprietatea privată.

Amplasarea pe lot a construcțiilor mai vechi ca și configurația lor este după modelul săsesc și anume în jurul unei curți interioare se poziționează atât casa cât și dependințele, clădirea de locuit fiind amplasată cu o latură pe limita dinspre stradă și în continuarea fațadei acesteia, pe toată lungimea proprietății sunt amplasate ziduri înalte cu rol de împrejmuire prevăzute cu porți mari din lemn pentru accesul căruțelor și mașinilor în incintă; în aceste porți sunt decupate uși din lemn pentru accesul persoanelor.

Caracteristicile acestei zone sunt regimul de aliniere la cornișă, înălțimea soclului clădirilor aproape constantă pe întreg flancul stradal iar aspectul urbanistic este de front construit continuu.

Materialele de construcție din care sunt realizate clădirile de locuit sunt în marea majoritate cărămida pentru pereți și țiglă ceramică pentru învelitori.

Din punct de vedere cromatic fațadele dinspre stradă sunt colorate uniform în culori pastel pe nuanțe de crem, bej, vernil, portocaliu, iar acoperișurile clădirilor sunt din țiglă colorată în nuanțe asemănătoare între ele pornind de la maro-roșcat la brun. Pe alocuri apar fațade de clădiri noi colorate în nuanțe mai puternice care fac notă distinctă față de restul ansamblului.

Pentru majoritatea clădirilor din vatra satului configurația planimetrică a locuințelor este de tip rectangular sau în forma literei „L” iar configurația volumetrică a clădirilor este de tip paralelipiped orientat cu latura mică la stradă. Pe această latură sunt prevăzute, de regulă, câte două ferestre rectangulare și uneori în zona ușilor de intrare sunt fresce în pictură naivă cu motive peisagistice sau cu scene de vânătoare.

Acoperișurile sunt în două ape egale dispuse cu coama paralelă cu latura lungă a volumului casei; panta apelor este de 45° iar majoritatea lor sunt teșite la coamă cu o apă mică sub care este prevăzut un hublou de ventilație a podului.

Aceste clădiri sunt dispuse de regulă compact, la strada principală și pe străzile mai vechi ale satului.

Clădirile mai noi de locuințe nu mai respectă aceeași tipologie cu cea a clădirilor vechi fiind în general amplasate retras față de stradă, mai înalte ca regim de înălțime, cu volume și acoperișuri mai jucate și având împrejmuiri mai joase și perforate.

Aceste clădiri sunt amplasate în zone mai nou construite situate de regulă în extermitățile satului sau uneori intercalate printre cele mai vechi.

Instituțiile publice

Din punct de vedere al dotărilor publice pe teritoriul comunei acestea sunt prezente din toate categoriile importante și anume: sediu Primărie și Consiliu Local, sediu Poliție, remiza pompieri, Poșta, unități pentru cultură (camin cultural cu muzeu și bibliotecă, camin cultural vechi, muzeu etnografic, scenă festivități în aer liber), unități pentru cult (2 biserici ortodoxe, 1 casa parohială, 2 biserici adventiste, 1 biserică baptista, 4 cimitire), învățământ - 3 unități (2 școli generale - Școala Veche cu clasele I-IV și Școala Nouă cu clasele I-VIII și 2 grădinițe), sănătate - 4 unități (1 dispensar medical uman, 1 cabinet stomatologic și 2 farmacii), unități comerciale și de prestări servicii (27 magazine mixte, 1 complex comercial, 3 frizerii, 3 baruri, o piață agro-alimentară, o zonă pentru târguri săptămânale, 5 ateliere de dulgherie, reparatii auto), 20 unități agro-turism (pensiuni) și 1 unitate hotelieră.

În cadrul satului de reședință Gura Râului se află cinci monumente cu valoare istorică și un monument cu valoare memorială, precizate în planșa nr. 2 - *Situația existentă sat Gura Râului*, scara 1:5000, și în planșa nr. 3 - *Reglementări urbanistice sat Gura Râului*, scara 1:5000.

Aceste monumente sunt:

- Biserica (fosta unită), sec. al XVIII-lea - al XIX-lea cu hramul "Cuvioasa Paraschiva" - biserică mică - situată în centrul localității Gura Râului pe partea dreaptă a drumului județean DJ 106J Gura Râului-Orlat (în LMI poziția **33 B 306**);
- complexul textil hidraulic, sec. al XIX-lea - situat pe malul drept al Râului Cibin în partea de nord a localității Gura Râului (în LMI poziția **33 B 309**) demolat;
- pod de lemn acoperit, sfârșitul sec. al XIX-lea - situat pe râul Cibin în apropierea clădirii primăriei (în LMI poziția **33 B 310**);
- casă de lemn la nr. 507, sfârșitul sec. al XIX-lea (în LMI poziția **33 B 307**) - demolată;
- casă de lemn la nr. 936, sec. al XIX-lea (în LMI poziția **33 B 308**) - demolată;
- monumentul închinat eroilor căzuți în primul și al doilea război mondial situat în piața centrală din localitatea Gura Râului;

Gradul de conservare al acestor monumente este diferit, de la bun la satisfactor.

Fondul de locuințe este în stare bună de funcționare, existând pentru majoritatea locuințelor necesară condițiilor civilizate de viață pentru circa 85% din totalul locuințelor.

Până în prezent autoritățile publice locale au realizat extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în sistem centralizat la nivelul întregii comune. În baza actualizării planului urbanistic general extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă se va face etapizat, conform unor studii de specialitate și pentru zonele nou propuse a fi introduse în intravilan.

2.7.2. Zona unităților industriale și de depozitare este zona reprezentată de activitățile forestiere și ocupă 0,65 ha (0,32% din suprafața totală a intravilanului localității Gura Râului).

Suprafețele de teren în cazul unităților agrozootehnice sunt ocupate cu construcții ce adăpostesc funcțiuni de depozitare a produselor agricole sau creșterea animalelor (stâne și tabere de vară). În cazul unităților industriale acestea sunt ocupate cu construcții ce adăpostesc activități productive și de depozitare a produselor industriale rezultate în urma prelucrării (unități de mică industrie - gaterie, mori).

Declinul unora dintre aceste activități, după 1990, a condus la degradarea unor construcții și diminuarea importanței lor în circuitul economic (atelierelor "TEXTILE" CISNĂDIE și cel de tăbăcărie).

Prin valoarea terenurilor lor și parțial a construcțiilor, activitățile economice pot fi relansate, atât în domeniul productiv, cât și al serviciilor.

2.7.3. Zona căilor de comunicație ocupă suprafața de 19 ha (10,16% din total intravilan sat Gura Râului). Căile rutiere clasificate sunt drumurile județene DJ 106J, DJ 106M, DJ 106A, DJ 106D și străzi locale neclasificate.

2.8. ECHIPAREA EDILITARĂ

Rețeaua hidrografică a comunei Gura Râului face parte din bazinul Olt (cod VIII) și este alcătuită din:

- râul Cibin (Râul Mare), care parțial reprezintă limita de sud-est a comunei și Râul Mic (în amonte - râul din valea Foltea), care parțial reprezintă limita de nord-vest a comunei;
- pâraurile din văile Măciuca (Surpăturii și Beșineu – afluenți ai Cibinului), Izvorul de la Degnaza (Dăneasa) și din valea Surdului; pâraul din valea Măciuca reprezintă parțial limita de sud-est a comunei;
- și pâraurile din valea Lupului (în amonte valea Mărăjdiei) și valea pâraului Moale, care reprezintă parțial limita de sud-est a comunei.

Cursurile de apă din aceste văi străbat teritoriul administrativ al comunei Gura Râului pe direcția sud-vest - nord-est.

Râul Cibin (Râul Mare) (cod VIII - 1.120) face parte din bazinul hidrografic Olt (cod VIII -1), fiind afluent al Râului Olt, pe partea dreaptă a acestuia. El izvorăște de pe versantul nordic al munților Cindrelului (prin unirea a două râuri cu obârșia în lacurile glaciare lezerul Mare și lezerul Mic) și se varsă în Olt în aval de localitatea Tălmăciu (comuna Tălmăciu).

Are următoarele caracteristici:

- lungimea totală: 82 km;
- altitudinea în amonte și în aval: 1190 m, respectiv 362 m;
- panta medie: 20‰;

- coeficient sinuozitate: 2,12;
- suprafața bazinului: 2194 km²;
- altitudinea medie: 713 m;
- suprafață fond forestier: 74859 ha.

Râul Mic(cod VIII - 1.120.3) face parte din bazinul hidrografic Olt, fiind afluent al Râului Cibin, pe partea stângă a acestuia. Se varsă în Cibin în amonte de lacul de acumulare Gura Râului (comuna Gura Râului).

Are următoarele caracteristici:

- lungimea totală: 13 km;
- altitudinea în amonte și în aval: 1380 m, respectiv 653 m;
- panta medie: 56‰;
- coeficient sinuozitate: 2,81;
- suprafața bazinului: 48 km²;
- altitudinea medie: 1248 m;
- suprafață fond forestier: 3956 ha.

Pârâul Maciuca(cod VIII - 1.120.1) face parte din bazinul hidrografic Olt, fiind afluent al Râului Cibin, pe partea dreaptă a acestuia. El izvorăște de pe teritoriul comunei Cristianși se varsă în Cibin în amonte de lacul de acumulare Gura Râului (comuna Gura Râului).

Are următoarele caracteristici:

- lungimea totală: 5 km;
- altitudinea în amonte și în aval: 1810 m, respectiv 1150 m;
- panta medie: 132‰;
- coeficient sinuozitate: 1,11;
- suprafața bazinului: 13 km²;
- altitudinea medie: 1603 m;
- suprafață fond forestier: 988 ha.

Pârâul Izvorul de la Degnaza(cod VIII - 1.120.2) face parte din bazinul hidrografic Olt fiind afluent al Râului Cibin, pe partea dreaptă a acestuia. El izvorăște pe teritoriul comunei Poplaca și se varsă în Cibin în amonte de lacul de acumulare Gura Râului (comuna Gura Râului).

Are următoarele caracteristici:

- lungimea totală: 4 km;
- altitudinea în amonte și în aval: 1420 m, respectiv 903 m;
- panta medie: 129‰;
- coeficient sinuozitate: 1,07;
- suprafața bazinului: 18 km²;
- altitudinea medie: 1444 m;
- suprafață fond forestier: 1607 ha.

Pârâul Surdul(cod VIII -1.120.2.1) face parte din bazinul hidrografic Olt, fiind afluent al pârâului Izvorul de la Degnaza (Dăneasa), pe partea stângă a acestuia. El izvorăște de pe teritoriul comunei Cristian și se varsă în pârâul Izvorul de la Degnaza în amonte de confluența cu Cibinul.

Are următoarele caracteristici:

- lungimea totală: 4 km;
- altitudinea în amonte și în aval: 1750 m, respectiv 1059 m;
- pantă medie: 173‰;
- coeficient sinuozitate: 1,02;
- suprafața bazinului: 11 km²;
- altitudinea medie: 1492 m;
- suprafața fond forestier: 920 ha.

Pârâul din valea Rudarilor(cod VIII - 1.120.3.1) face parte din bazinul hidrografic Olt, fiind afluent al Râului Mic, pe partea dreaptă a acestuia. Izvorăște de pe teritoriul comunei Orlat.

Are următoarele caracteristici:

- lungimea totală: 6 km;
- altitudinea în amonte și în aval: 1500 m, respectiv 1072 m;
- panta medie: 71‰;
- coeficient sinuozitate: 1,10;
- suprafața bazinului: 10 km²;
- altitudinea medie: 1401 m;
- suprafață fond forestier: 996 ha.

Pârâul Foltea(cod VIII -1.120.3.2) face parte din bazinul hidrografic Olt, fiind afluent al Râului Mic, pe partea dreaptă a acestuia. Izvorăște de pe teritoriul comunei Orlat.

Are următoarele caracteristici:

- lungimea totală: 8 km;
- altitudinea în amonte și în aval: 1680 m, respectiv 1037 m;
- panta medie: 80‰;
- coeficient sinuozitate: 1,19;
- suprafața bazinului: 13 km²;
- altitudinea medie: 1434 m;
- suprafață fond forestier: 1119 ha.

Pârâul din valea Lupului (Mărăjdia)(cod VIII – 1.120.5) face parte din bazinul hidrografic Olt, fiind afluent al Râului Cibin, pe partea dreaptă a acestuia. Izvorăște de pe teritoriul comunei Cristian și se varsă în Cibin în aval de localitatea Cristian (comuna Cristian).

Are următoarele caracteristici:

- lungimea totală: 16 km;
- altitudinea în amonte și în aval: 1200 m, respectiv 425 m;
- panta medie: 48‰;
- coeficient sinuozitate: 1,18;
- suprafața bazinului: 35 km²;
- altitudinea medie: 596 m;

- suprafață fond forestier: 868 ha.

Pârâul Moale (cod VIII - 1.120.5.1) face parte din bazinul hidrografic Olt, fiind afluent al pârâului din valea Lupului (Mărăjdia), pe partea dreaptă a acestuia. El izvorăște de pe teritoriul comunei Poplaca și se varsă în cursul de apă din valea Lupului în aval de localitatea Cristian (comuna Cristian).

Are următoarele caracteristici:

- lungimea totală: 7 km;
- altitudinea în amonte și în aval: 500 m, respectiv 439 m;
- panta medie: 9‰;
- coeficient sinuozitate: 1,25;
- suprafața bazinului: 1 2 km²;
- altitudinea medie: 553 m;
- suprafață fond forestier: 167 ha.

Pârâul Săliște cu afluenții săi Sibiel și Orlat sunt alte trei cursuri de apă care întregesc rețeaua hidrografică a Râului Cibin (ele izvorăsc de pe teritoriul comunelor Jina, Sălișteși Orlat și se varsă în Cibin în aval de localitatea Orlat).

În conformitate cu schema de amenajare întocmită de O.G.A. a județului pe valea Cibinului s-a realizat un lac de acumulare pentru alimentarea cu apă (brută) a municipiului Sibiu.

Această acumulare este situată pe râul Cibin, în amonte de localitatea Gura Râului. Are o suprafață N.N.R. (nivel normal de retenție) de 65 ha și un volum de acumulare (N.N.R.) de 15,5 mil. m³.

Pe teritoriul comunei Gura Râului sunt două lacuri naturale (în circurile glaciarei din golul alpin al munților Cindrelului): lezerul Mare și lezerul Mic.

Apele râului Cibin nu sunt folosite la irigarea suprafețelor de teren agricol.

În apropierea văii Mărăjdia este un canal lung de 5 km folosit pentru adăparea animalelor.

Localitatea Gura Râului este echipată parțial cu instalații centralizate de alimentare cu apă și canalizare.

Lucrările hidrotehnice existente în zona comunei Gura Râului permit asigurarea funcționalității din punct de vedere al echipării edilitarea comunei atât pentru necesitățile din gospodăriile populației cât și pentru necesitățile optime desfășurării activităților economice.

Barajul Gura Râului și lacul de acumulare, cu un volum la de 17,5 milioane mc, asigură alimentarea cu apă a municipiului Sibiu și a localităților din aval, deci și a comunei Gura Râului, precum și atenuarea undelor de viitură. Este structurat pe 15 km de aducțiune de apă cu diametrul de 1000 mm.

Râul Cibin este afluent pe partea dreaptă a Oltului, are o lungime de 78 km, cu o suprafață a bazinului hidrografic de 2.210 km². Debitul mediu multianual, la confluența cu râul Olt este de 15,5 m³/s.

Straturile acvifere sunt cuprinse între 1,2 și 10 m, cu debite variind între 0,2-8 l/s. În zonele înalte adâncimile variază între 5 - 10 m.

2.8.2. Alimentarea cu apă potabilă

Localitatea Gura Râului este echipată aproape în totalitate cu instalații centralizate de alimentare cu apă. Rețeaua de alimentare cu apă existentă a comunei se întinde pe 17,1 km, deservește 95% din totalul gospodăriilor și are diametre între dn 160 mm și dn 65 mm fiind realizate în mare parte din polietilenă. În comună există 80 de fântâni particulare și 8 cișmele stradale, astfel că sistemul de alimentare cu apă este diversificat și eficient. Restul gospodăriilor populației se alimentează din surse proprii – fântâni, puțuri.

Cea mai mare parte a populației este racordată la rețeaua de alimentare cu apă din lacul de acumulare Gura Râului, conform contractului nr. 186/2006 pentru asigurarea necesarului de apă pentru potabilizare pentru comuna Gura Râului prin prelevare de apă brută din lacul de acumulare, administrat de SGA Sibiu.

Debitul captat al râului Cibin de 8l/s pentru localitate este stocat într-un bazin de 300 mc. Apa tratată îndeplinește condițiile de potabilitate conform Legii 458/2002, privind calitatea acesteia.

Referitor la alimentarea cu apă pentru stingerea incendiilor, acesta se face din rețeaua de alimentare cu apă a localității. Necesarul de apă pentru combaterea incendiilor este asigurat din rezervorul de înmagazinare, cu ajutorul a 40 de hidranți de incendiu exteriori cu dn 65 mm și 10 hidranți cu dn 55 mm.

2.8.3. Canalizarea și epurarea apelor uzate

Sistemul de canalizare al comunei este structurat astfel:

- rețeaua de canalizare care însoțește în mare parte rețeaua de apă și avea în anul 2014 o lungime de 9.623 m;
- o stație de epurare modulată amplasată în punctul cel mai de jos al localității. Această stație de epurare a fost construită în anul 2007 și deservea 2800 de persoane, reprezentând aproximativ 77% din populația comunei. Restul populației folosea, pentru preluarea apelor uzate menajere din gospodării, fose septice sau bazine vidanjabile. În prezent, gradul de conectivitate la rețeaua de canalizare a crescut.

Apa epurată din stația de tratare este evacuată în râul Cibin prin intermediul unei guri de vărsare.

Stația de epurare cuprinde:

- Tratare mecanică – etapă în care are loc îndepărtarea materiilor solide prin sitare, îndepărtarea uleiului, grăsimilor și nisipului prin decantare;
- Epurarea biologică – etapă în care au loc procese de nitrificare și denitrificare cu stabilizarea nămolului, decantare secundară, extragere apă tratată;
- Tratare nămol – nămolul în exces este îngrosat în instalații compacte, apoi stocate temporar pe paturile de nămol de unde vor fi depuse pe halda de gunoi.

O condiție necesară de îndeplinit semnalată la stația de tratare ar fi crearea unor zone de vegetație în jurul ei pentru asigurarea zonei de protecție a acesteia, în conformitate cu prevederile Ordinului 119 din 2014.

2.8.4. Alimentare cu energie termică

În prezent, în comuna Gura Râului încălzirea spațiilor precum și prepararea apei calde menajere se realizează, în cea mai mare parte, în mod individual prin sobe cu combustibil solid (lemne), iar pentru prepararea hranei sunt utilizate plite cu lemne/cărbuni sau mașini tip aragaz cu butelii cu gaze lichificate.

Toate dotările de utilitate publică din localitate (primăria, sediul poliției, dispensarul uman cu staționar, școlile generate, muzeul, bibliotecă etc.), precum și fostele unități de mică industrie (atelierile "TEXTILA" CISNĂDIE și tăbăcăria) folosesc pentru încălzirea spațiilor sobe cu combustibil solid (lemne).

2.8.5. Alimentarea cu gaze naturale

În prezent comuna Gura Râului nu este racordată la sistemul național de distribuție a gazelor naturale.

Având în vedere amplasarea sa în teritoriul județului Sibiu, în apropierea municipiului Sibiu și a magistrelor de gaze naturale care alimentează reședința de teritoriul său de influență, comuna Gura

Râuluaia primit Acordul S.N.G.N. S.A. - Mediaș pentru utilizarea gazelor naturale și acordul emis de S.C. DISTRIGAZNORD S.A. Mediaș pentru racordarea la o magistrală de gaze.

Ca urmare a acestor acorduri s-a stabilit ca alimentarea cu gaze naturale a comunei Gura Râului să se facă din magistrala de gaze Vinț - Sibiu sau din zona Păltiniș, prin intermediul unei stații de reglare-măsurare-predare (S.R.M.P.) CRISTIAN, după caz. În total sunt 8 comunecare se vor racorda la această conductă magistrală.

Stația de reglare-măsurare de sector (S.R.M.S.) GURA RÂULUI va fi amplasată în extravilanul localității, pe partea dreaptă a drumului Gura Râului – Cristian - Sibiu și pe partea stângă a văii Mărăjdia.

În prezent comuna are 1151 gospodării, 15 obiective social-culturale (școli, primărie, poliție, biserici) și diverși agenți economici (pensiuni agro-turistice) care solicită utilizarea gazelor naturale drept combustibil, atât pentru încălzirea spațiilor, pentru prepararea hranei, cât și pentru mici utilizări specifice.

Studiul de fezabilitate pentru realizarea rețelei de alimentare cu gaze naturale a comunei Gura Râului este în curs de elaborare. Acest proiect are la bază comanda Consiliului Local al comunei Gura Râului.

2.8.6. Alimentarea cu energie electrică

Comuna Gura Râului este alimentată cu energie electrică prin intermediul rețelei de distribuție de 20 kV care este racordată la stația de transformare Orlat 110/20 kV. Această stație este alimentată din linia de repartiție de 110 kV care pornește din stația coborâtoare Sibiu (400/220/110 kV) și care deservește o serie întreagă de alte stații de 110/20 kV (Orlat, Cristian).

Din stația Orlat pornesc mai multe axe de tensiune destinate alimentării comunelor învecinate.

Astfel, axa pentru zona sudică Orlat - Gura Râului care deservește localitățile Orlat și Gura Râului și mai departe zona montană a comunei Gura Râului.

Din axa de tensiune de 20 kV sunt racordate radial posturile de transformare (distribuție directă) ale localității Gura Râului.

Aproximativ 15-20% din gospodării sunt racordate la curent trifazic.

Rețeaua locală de distribuție de joasă tensiune (0,4 kV) este de tip aerian. Alimentarea ei se face din posturile de transformare racordate la rețeaua de distribuție de medie tensiune.

În localitatea Gura Râului sunt 6 posturi de transformare de tip aerian (PTA 250 kVA) și o micro-hidrocentrală 3,7 Mwh amplasată pe malul stâng al Râului Cibin în apropierea sediului primăriei; această micro-hidrocentrală este dotată cu 4 turbine (câte 2 în paralel) și funcționează numai în anumite perioade ale zilei (dimineața și seara).

Rețeaua de joasă tensiune (LEA 0,4 kV) este pozată pe stâlpi de beton tip CONEL.

Alimentarea rețelelor electrice de joasă tensiune se face radial din posturile de transformare (conductoare de aluminiu cu secțiunea 35÷95 mmp).

Iluminatul public este realizat cu lămpi cu vapori de mercur în zonele centrale ale comunei. Starea tehnică a rețelei de alimentare cu energie electrică este acceptabilă.

Se constată în prezent un anumit dezechilibru în încărcarea fazelor rețelei trifazate de 0,4kV.

2.8.7. Telecomunicații

În anul 2013, comuna Gura Râului era deservită de o centrală telefonică digitală de 327 de linii și avea 327 de abonați telefonici, ceea ce reprezenta un grad de telefonizare mediu (9,03%). Tot în acea

perioadă existau șicirca 450 de cereri de instalare de noi posturi telefonice care nu puteau fi onorate până la instalarea unei noi centrale.

Rețeaua telefonică a comunei este de tip aerian.

Sunt utilizați pentru pozare stâlpii de beton destinați rețelei electrice de joasa tensiune, dar mai există și o serie de stâlpi de lemn.

În prezent, datorită unui număr ridicat de agenți economici care oferă servicii de telefonie mobilă și acoperire națională, televiziune sau internet, acestea sunt principalele servicii folosite pe teritoriul comunei, în dauna telefoniei fixe care devine tot mai puțin prezentă în viața comunității.

2.8.8 Salubritate

Pentru comuna Gura Râului, în trecut a fost prevăzut un amplasament pentru depozitul de deșeuri menajere amenajat ecologic situat la limita cu comuna Orlat. În prezent deșeurile provenite din gospodăriile sunt depozitate în puștele amplasate în incintă și sunt preluate periodic de firma de salubritate cu care s-a încheiat contract de servicii în acest sens și care ajung la un depozit ecologic autorizat din comuna Cristian. Acest depozit și comunele arundate fac parte din zona I de colectare în cadrul SMID Sibiu.

2.9. PROBLEME DE MEDIU

Comuna Gura Râului are o activitate economică preponderent agricolă, care este completată de activități din cadrul micii industrii. Toate aceste activități nu sunt de natură să polueze și să degradeze mediul ambiant și sunt monitorizate prin autorizațiile de funcționare.

Calitatea aerului

Sursele de poluare ale aerului în comuna Gura Râului, sunt surse mobile cum ar fi circulația auto, în special de-a lungul arterelor mai importante (drumul județean DJ 106J).

În acest moment arderea combustibililor fosili (cărbune, produse petroliere) în gospodăriile populației și dotările edilitare, este răspunzătoare în mică măsură de încărcarea atmosferei cu un complex de poluanți gazoși și solizi (SO₂, NO, CO, CO₂, cenușă și zgură).

Concluzia este ca poluarea atmosferei este nesemnificativă în teritoriul comunei Gura Râului.

Nivelul zgomotului - Pe baza măsurătorilor efectuate, se apreciază că pe arterele principale de circulație și mai ales cu trafic greu, poluarea sonoră nu depășește nivelul de 70 dB (considerat admisibil).

Pondere majoră în cadrul surselor de poluare fonică o deține circulația rutieră (în cazul comunei Gura Râului - traficul auto este mai mic de 10 veh/zi).

Calitatea apei

Rețeaua hidrografică a comunei Gura Râului face parte din bazinul hidrografic Olt și este alcătuită din râul Cibin și o parte dintre afluenții săi.

Râul Cibin este un curs de apă care izvorăște de pe teritoriul comunei, din zona lezerelor și se varsă în Olt în aval de municipiul Sibiu.

De-a lungul Râului Cibin, care are curgere permanentă, se află amenajat un lac de acumulare; pe celelalte văi cursurile de apă sunt neamenajate și prezintă vegetație de munte în zona montană și de baltă în zona depresionară.

Calitatea apelor de suprafață, în special a celor de pe valea Cibinului și valea Cărbunarului nu este depreciată datorită unor cauze naturale (temperaturi foarte ridicate, grad mare de evaporare în sezonul

cald); iar zonele în care sunt amenajate acumularea Gura Râului și fosta captarea apei din valea Cărbunarului nu se desfășoară activități umane neautorizate și necontrolate cu impact asupra florei, faunei și sănătății omului. În acest moment, stația de captare de pe Valea Cărbunarului se află în conservare.

Calitatea solului

Solul ca suport de depozitare

Localitatea Gura Râului beneficiază de acces către o suprafață autorizată de depozitare a gunoaielor menajere. În continuare, suprafața unor "depozite sălbatic" cu toate că nu este prea mare, prin apariția lor pe terenurile agricole din apropierea drumurilor și acumularea cantitativă în timp, au un efect negativ, datorită poluării apelor de suprafață și a stratului freatic.

Principalii agenți economici a căror activitate polua sau degrada solul erau atelierul de tăbăcărie și joagărele/gaterele situate pe teritoriul localității Gura Râului. În acest moment unele dintre aceste unități economice și-au încetat activitatea, și-au redus numărul sau și-au schimbat profilul (mică industrie sau spații de depozitare).

Degradarea terenurilor agricole

Din suprafața totală de teren agricol de 3.885 ha, doar o mică parte este supusă unor ușoare fenomene de degradare (eroziuni superficiale, pe pante variabile, spre valea Cibinului și spre alte văi care străbat teritoriul comunei). Suprafața a fost supusă în proporție de 80% unor măsuri de prevenire și a fenomenelor de degradare, materializate prin lucrări agrotehnice speciale. După anul 1989 aceste lucrări au fost sistate din lipsa de fonduri.

Totodată trebuie spus că nu s-au identificat suprafețe afectate de fenomene sărăturare, acidificare sau exces de umiditate.

2.10. DISFUNȚIONALITĂȚI

Din analiza critică a situației existente se desprind o serie de disfuncționalități principale, care necesită soluții de eliminare sau remediere, și anume:

* Lipsa unor locuri de muncă în domeniul activităților productive și serviciilor duce la un procent considerabil al navetiștilor din rândul populației active. Comuna dispune de suprafețe suficiente de teren pentru mici întreprinzători în domeniul prelucrării produselor locale. Noile locuri de muncă, realizabile fie prin reluarea unor activități, fie prin înființarea unor unități noi, ar ameliora plecările din comună a forței de muncă.

* Construitabilitatea redusă a unor terenuri din actualul intravilan, pe de o parte și cererile adresate Primăriei pentru realizarea de noi locuințe, impune creșterea suprafeței intravilanului și reglementarea acestuia prin întocmirea de PUZ-uri pe suprafețe compacte.

* Rețeaua de drumuri este aproape integral modernizată iar pentru zonele nou propuse a fi introduse în intravilan se vor prevedea noi străzi de categorii și secțiuni stabilite prin documentații de urbanism specifice, respectiv planuri urbanistice zonale.

* În cadrul localității Gura Râului drumul județean DJ 106J are un traseu sinuos ceea ce face necesară semnalizarea lui corespunzătoare în special în zona centrală.

* Zona văii Râului Cibin implică lucrări pentru refacerea amenajării malurilor contra inundabilității și redarea zonelor riverane, agrementului.

* Alimentarea cu apă în sistem centralizat trebuie realizată în toată localitatea Gura Râului prin extinderea celei existente.

* Canalizarea apelor uzate în sistem centralizat trebuie realizată în toată localitatea Gura Râului prin transformarea sistemului existent (mixt - ape uzate împreună cu cele meteorice) într-unul divizor (ape uzate menajere separate de ape meteorice).

2.11. NECESITĂȚI ȘI OPȚIUNI ALE POPULAȚIEI

Pentru dezvoltarea urbanistică și creșterea calității vieții populației din Gura Râului, se desprind următoarele cerințe principale:

- Majorarea suprafețelor de teren în intravilan necesare dezvoltării industriei mici prelucrătoare a materiilor și produselor locale (lemn, lână, fructe de pădure, plante medicinale, etc).
- Dezvoltarea turismului de vacanță și de week-end, cu infrastructura necesară acestora.
În cadrul Planului Urbanistic General pentru comuna Gura Râului a fost propusă dezvoltarea unor zone de locuințe de vacanță cu densitate redusă prevăzute cu subzone funcționale destinate agrementului (pe valea Mărăjdiei).
- Extinderea zonei adiacente pârtiei de schi cu suprafețe pentru parcare și dotarea acestora cu unități de alimentație publică și cazare pentru turiști.
- Amenajarea și modernizarea incintelor de târguri și piețe existente cu dotări de grupuri sanitare, iluminat public și mobilier urban specific.
- Asigurarea unor suprafețe de teren pentru construirea de locuințe noi, în trupuri compacte.
- Extinderea echipării tehnico-edilitare (alimentarea cu apă potabilă, canalizarea în sistem centralizat, alimentarea cu energie electrică, telefonie, alimentarea cu gaze) pentru toată suprafața de intravilan propusă, etapizat, pe măsura solicitărilor de ocupare a acestor terenuri.
- Modernizarea străzilor și intersecțiilor cu vizibilitate redusă, crearea infrastructurii de drumuri în zonele de intravilan extinse; asigurarea locurilor de parcare pentru public la instituțiile principale ale comunei.
- Regularizarea și amenajarea văii Mărăjdiei și combaterea eroziunii solului pe versanți, prin lucrări de stabilizare a acestora, după caz, conform avizului de gospodărire a apelor nr. SB103 din 10.12.2014 a Administrației Naționale Apele Române, Administrația Bazinală de Apă Olt, Sistemul de Gospodărire a Apelor Sibiu. Astfel, au fost observate o serie de deficiențe care se vor rezolva prin extinderea sistemelor de apărare împotriva inundațiilor corespunzător clase de importanță și categoriei obiectivului apărat pe Valea Mărăjdiei, dar și prin lucrări de reabilitare, modernizare, recalibrare și întreținere a celor existente.
- Refacerea unor poduri peste valea Râului Cibin și realizarea unor poduri noi în zonele propuse pentru extinderea intravilanului (pe valea Mărăjdiei).
- Îmbunătățirea și dezvoltarea gradului de dotare a comunei prin construirea de centre noi de învățământ (grădinițe, școli) și sănătate (dispensar uman, veterinar) în zonele noi propuse a fi introduse în intravilan.

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1. PREMIZE

În vederea viitoarei evoluții a comunei Gura Râului pe termen scurt și mediu s-a realizat întocmirea unor scenarii de dezvoltare a localității pe baza identificării priorităților pe domenii și corelarea nevoilor populației cu principiile dezvoltării durabile.

Astfel, în vederea dezvoltării urbanistice a localității s-au formulat măsurile ce trebuie luate pentru a răspunde necesităților și opțiunilor de dezvoltare a comunei, solicitate de locuitorii acesteia.

3.2. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

În urma analizelor multicriteriale și a discuțiilor cu populația și cu organele administrației publice locale s-au stabilit următoarele priorități de dezvoltare în evoluția localității:

- extinderea suprafeței de intravilan care să cuprindă funcțiuni mixte – locuințe, unități industriale, agrement și sport;
- posibilitatea asigurării utilităților edilitare necesare în zonele noi cuprinse în intravilan;
- finalizarea procesului de reabilitare a circulațiilor carosabile existente (pietruire, asfaltare, modernizare) în scopul asigurării accesului și a legăturii cu diferite zone funcționale pentru toate gospodăriile existente și întocmirea de studii și proiecte pentru modernizarea și crearea căilor de circulație în zonele extinse cuprinse în intravilan;
- reabilitarea podurilor și podețelor, unde este cazul;
- stimularea dezvoltării agenților economici, pentru crearea de noi locuri de muncă;
- realizarea de noi dotări, învățământ, sănătate, spații comerciale, prestări servicii în zonele în care acestea lipsesc și în zonele compacte, propuse a fi introduse în intravilan.

3.3. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU

Comuna Gura Râului este situată la 18 km de municipiul Sibiu, la 15 km de Săliște, la 22 km de Ocna Sibiului și la 15-20 km de stațiunea montană Păltiniș.

Localitatea reședință de comună este deservită, pe calea ferată, prin stația Orlat (la 3 km distanță față de Gura Râului) sau prin stația Sibiu (la 23 km distanță față de Gura Râului).

Pentru viitor nu sunt propuneri de realizare a unor linii de cale ferată de mare viteză care să traverseze teritoriul administrativ al comunei Gura Râului.

La nivelul județului Sibiu, pentru comuna Gura Râului sunt asigurate legături rutiere, majoritatea modernizate, astfel prin intermediul drumului județean DJ 106J se asigură legătura cu comuna vecina Orlat și prin drumul județean DJ 106E și drumul național DN 1 cu municipiul Sibiu; prin intermediul drumului județean DJ 106A (din drumul județean DJ 106J) se asigură legătura localității Gura Râului cu cabana Curmătura și localitățile Păltiniș și Rășinari; prin intermediul drumului județean DJ 106D (din drumul județean DJ 106J) se asigură legătura localității Gura Râului cu localitatea Poplaca; iar prin intermediul drumului județean DJ 106M se asigură legătura localității cu zona din amonte de acumulare Gura Râului (continuat cu fostul drum comunal DC 64 către Joagarele Cindrelului, pădurea Beșineu și cabana Telescaun – Păltiniș).

Starea rețelei stradale existente a fost modernizată până în prezent cu îmbrăcăminte asfaltică pe majoritatea arterelor de circulație din intravilanul actual al comunei. Pentru zonele propuse a fi introduse în intravilan prin documentația de față, identificate în planșa REGLEMENTARI URBANISTICE se vor elabora, pe baza unor documentații PUZ, studii de fezabilitate și proiecte tehnice în vederea stabilirii de trasee și profile transversale a strazilor noi, propuse.

Transportul în comună se face cu autobuze ale firmei "TRANSMIXT" SIBIU.
Ca urmare, relațiile comunei în interiorul acesteia și cu teritoriul administrativ învecinat sunt suficiente și corespunzătoare din punct de vedere al infrastructurii rutiere și al mijloacelor de transport.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

3.4.1. Activități industriale, depozitare și de construcții.

În sectorul economic se propune încurajarea creării de unități economice noi de producție și prelucrare a materiilor prime, prin accesarea fondurilor europene.

Pe raza comunei se propune înființarea de activități economice noi și dezvoltarea celor deja existente din domeniul industriei mici prelucrătoare, în special a sectorului prelucrare lemn. De asemenea pot apărea noi unități de prelucrare a produselor animale, în special a celor provenite de la ovine (lâna, brânza) acestea fiind prezente în număr considerabil pe raza comunei, a pisciculturii sau creșterii albinelor.

Sectorul depozitărilor și construcțiilor nu este solicitat pe raza comunei Gura Râului, ca atare nu se propun astfel de unități în această comună.

3.4.2. Agricultură

Terenul arabil existent în intravilanul comunei Gura Râului ocupă cca 50% din suprafața acestuia și este cultivat în special cu cereale. Produsele sunt folosite pentru uzul intern al gospodăriilor și nu sunt valorificate în exterior.

Zootehnia și pomicultura sunt activități agricole în sector particular, care ocupă cea mai mare parte a forței de muncă.

Se propune înființarea de unități economice noi pe raza comunei, din sectorul de activitate agricol, respectiv :

- un centru de colectare a fructelor de pădure și a plantelor medicinale care va funcționa într-o clădire existentă propusă pentru refuncționalizare, situată în satul Gura Râului;
- un centru pentru colectarea produselor apicole provenite din gospodăriile populației care să fie racordat la rețeaua de distribuție județeană a acestor produse;
- iazuri amenajate pentru păstrării cu distribuție spre centrele de vânzare din Sibiu.

3.4.3. Servicii

Considerăm sectorul serviciilor ca fiind una din activitățile care se pot revigora, contribuind la economia comunei Gura Râului.

Pentru dezvoltarea de servicii pe raza comunei se propun următoarele:

- înființarea de către administrația publică locală de centre de preluare a produselor agricole de la unitățile de mică producție sau din gospodării și distribuția lor spre valorificare.
- organizarea de evenimente sportive periodice pe terenurile de sport modernizate, aflate pe raza comunei;
- înființarea unui centru de tabere școlare de creație (pictură, sculptură) și instruire (studiul naturii, orientare turistică, etc.);
- înființarea unui centru de asistență socială pentru populația vârstnică.

Aceste activități noi pot fi asigurate în clădiri existente propuse pentru reabilitare și refuncționalizare sau pot funcționa în clădiri noi, propuse prin documentații de accesare a fondurilor europene.

De asemenea se pot înființa pe raza comunei cercuri de activități extrașcolare ca deprinderea operării pe calculator, activități meșteșugărești (prelucrare a lemnului, țesături, broderii, împletituri) care se pot asigura în gospodăriile particulare sau în centre de activități sociale (căminul cultural, școli, grădinițe).

3.4.4. Dezvoltarea activităților turistice și de agrement

Comuna Gura Râului dispune de un important potențial turistic datorită cadrului natural deosebit și a elementelor de patrimoniu construit, nevalorificat până în prezent.

Se propun pentru dezvoltarea activităților turistice și de agrement pe raza comunei următoarele acțiuni:

- informarea și stimularea locuitorilor în vederea dezvoltării agroturismului, în special prin accesare de fonduri europene; asigurarea cu prioritate a infrastructurii edilitare pentru unitățile noi de turism și agroturism solicitate a fi înființate pe raza comunei; susținerea de către administrația locală a unităților turistice și promovarea lor prin publicitate pe site-ul primăriei, etc.
- dezvoltarea turismului itinerant prin identificarea și marcarea de trasee de orientare turistică pentru elevii aflați în tabere școlare și turiști amatori de drumeții;
- identificarea de areale pe raza comunei și amenajarea lor pentru organizarea turismului tematic (bird-, bear- și wolf-watching, pescuit sportiv, drumeții montane);
- identificarea unor trasee care să permită activități precum mountainbike și plimbări cu ATV-uri/enduro;
- amenajarea zonei de vest a comunei, în apropierea pârtiei de schi, în care se desfășoară festivaluri folclorice, evenimente culturale organizate în sezonul de vară, cu spații pentru campare autoturisme, prevăzute cu dotări specifice (grupuri sanitare, mic punct de alimentație publică, amenajări pentru petrecere a timpului liber, etc.);
- organizarea principalelor sărbători religioase (Paști și Crăciun) ca evenimente de grup la care să participe atât localnici cât și turiști, pentru păstrarea obiceiurilor și tradițiilor locale;
- promovarea mai activă a obiectivelor turistice existente pe raza comunei prin panouri publicitare și indicatoare amplasate pe principalele căi de comunicație încă de la intrarea în județul Sibiu;
- crearea unui geoparc cu scopul de a asigura promovarea, conservarea, valorificarea elementelor de cadru natural, valorilor de patrimoniu cultural și istoric pentru susținerea dezvoltării economice și sociale a comunei. Managementul va fi realizat în conformitate cu strategia de dezvoltare teritorială identificată și în conformitate cu recomandările UNESCO și Cartei Rețelei Europene a Geoparcurilor. Geoparcul va asigura un cadru de conservare și valorificare a patrimoniului local care vizează crearea structurii proprii de funcționare și administrare, revigorarea tradițiilor locale și sprijinirea inițiativelor private într-un proces de dezvoltare durabilă. Implementarea proiectului va aduce, odată cu dezvoltarea economică a zonelor cuprinse în interiorul geoparcului și dezvoltarea agroturismului și activităților conexe, dezvoltarea infrastructurii turistice dar și revitalizarea meseriilor tradiționale sau implicare a populației în protejarea și respectarea patrimoniului existent. Acest geoparc poate fi realizat în arealul parcului natural Cindrel. Tot aici se poate înființa un muzeu etnic cu obiecte de artizanat locale, fotografii și vestimentație populară specifică zonei; se propune în cadrul acestui

muzeu crearea unei arhive cu filme și albume care să ilustreze cele mai frumoase obiceiuri și tradiții locale.

3.5. EVOLUTIA POPULATIEI, ELEMENTELE DEMOGRAFICE SI SOCIALE

Estimarea resurselor demuncă

Îmbătrânirea populației și migrarea populației tinere produc efecte negative asupra economiei. Îmbunătățirea accesibilității la nivelul comunei, crearea unui confort edilitar corelate cu dezvoltarea sectorului de servicii și a celui turistic vor contribui la creșterea economică a zonei și va stabili populația ducând la creșterea demografică.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

Circulația rutieră pe teritoriul comunei este în mare majoritate reabilitată și modernizată (asfaltată, largită, prevăzută cu rigole și trotuare) pentru străzile comunei din actualul intravilan.

Pe măsura mobilării zonelor extinse ale intravilanului se propune realizarea de studii și proiecte pentru crearea de rețele stradale noi care să deservească optim toate funcțiunile prevăzute pentru aceste zone.

Aceste studii vor sta la fundamentarea planurilor urbanistice zonale care se vor realiza pentru zonele propuse a fi introduse în intravilan. În zonele în care se solicita elaborare PUZ se vor rezerva terenuri pentru căile de comunicație și infrastructura edilitară.

Rețelele stradale noi vor fi conectate la cele existente și se vor realiza pe suprafețe de teren care vor fi cedate sau expropriate pentru cauză de utilitate publică astfel încât să poată fi realizate de către administrația locală la standarde moderne.

Din cauza conformării reliefului în pantă și formării torenților este necesară, pentru rețelele de circulații noi create, realizarea de rigole care să permită scurgerea apelor pluviale și conectarea acestora la canalele de evacuare existente.

În zonele în care sistemul de circulații este fragmentat se propune completarea rețelei stradale existente și realizarea de poduri și podețe noi acolo unde sunt necesare.

3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCTIONALA. BILANT TERITORIAL.

În cadrul Planului Urbanistic General s-a reconsiderat intravilanul satului Gura Râului prin extinderea acestuia cu terenuri noi ca urmare a solicitărilor de dezvoltare a construcțiilor pe acele terenuri.

Necesitatea extinderii suprafeței de intravilan se justifică în principal prin solicitările de construcții cu caracter economic (agro-zootehnic, mică industrie, exploatare, servicii etc.), turistic și de agrement și sport și în secundar cele pentru locuințe de către localnici dar și de către locuitorii din mediul urban învecinat care vor să realizeze ocașă de vacanță în mediul rural.

Zonele de extindere propuse sunt amplasate adiacent intravilanului existent, în continuarea acestuia pe direcțiile est, sud-vest și vest și sunt reprezentate de terenuri cu folosință agricolă (arabil, fânețe, pășuni).

Documentația pusă la dispoziție de societatea de topografie care a colaborat la întocmirea acestui PUG a permis vizualizarea imaginilor satelitare ale întreg teritoriului administrativ al comunei pe care s-a putut stabili corectarea intravilanului existent și identificarea zonelor cu potențial pentru extinderile de intravilan.

Astfel a fost generată limita intravilanului propus și transpusă pe suportul topografic existent al comunei.

Suprafața intravilanului propus este 508,23 ha pentru toată comuna Gura Râului.

Limita intravilanului propus include toate suprafețele de teren ocupate de construcții precum și suprafețele necesare dezvoltării localității pe o perioadă de 10 ani.

Caracteristicile geografice ale terenurilor introduse în intravilan au fost considerentele principale care au permis extinderi importante ale intravilanului și anume planeitatea, stabilitatea dar și vecinătatea imediată a intravilanului existent care permite racordarea facilă și cu costuri mici la toate utilitățile tehnico-edilitare ale acestuia.

În determinarea zonificării funcționale a intravilanului propus s-a pornit de la configurația existentă în intravilan, respectiv zona de locuit cu funcțiuni complementare, unități de servicii de interes public, unități gospodărie comunală, unități industriale și agrozootehnice, spații verzi, agrement, sport, drumuri, ape și alte terenuri.

Pentru satul de reședință Gura Râului s-au stabilit 6 UTR-uri din care două UTR-uri sunt existente și patru UTR-uri sunt propuse. UTR-urile existente sunt UTR nr.1 și UTR nr.6.

UTR nr.1 cuprinde în principal vatra satului cu zona centrală cu dotări de interes public și localități zona de locuințe cu funcțiuni complementare iar UTR nr. 6 a fost reglementat recent ca zona parc fotovoltaic introdus în intravilan prin PUZ aprobat.

În cadrul UTR nr.1 se propune menținerea nucleului de zonă centrală în perimetrul existent cu dotările de interes local necesare populației, prezente. În această zonă se recomandă o tratare atentă a aspectului exterior al construcțiilor în cazul lucrărilor de modificare, consolidare sau modernizare.

De asemenea se menține zona de locuințe cu funcțiuni complementare care ocupă cea mai mare parte a suprafețelor de teren din intravilanul comunei și în care se acordă o atenție deosebită menținerii specificului arhitectural local pentru toate solicitările de reparații, extinderi, consolidări la clădirile existente și încadrarea cât mai apropiată în acest specific pentru construcțiile noi.

UTR. nr. 6 se menține în actuala suprafață cu funcțiunea stabilită prin PUZ aprobat, respectiv zona echipamente edilitare – parc fotovoltaic.

Extinderile propuse pentru intravilan s-au configurat în patru UTR-uri pe terenuri cu diverse forme de proprietate, stabilite cu interdicție temporară de construire până la întocmirea PUZ și cu următoarea zonificare funcțională:

- UTR nr. 2 – zona mixtă de locuințe cu funcțiuni complementare, unități agricole și industriale, spații verzi, gospodărie comunală, căi de comunicații.
- UTR nr. 3 – zona mixtă de locuințe cu funcțiuni complementare, unități agricole și industriale, spații verzi, gospodărie comunală, căi de comunicație.
- UTR nr. 4 – zona mixtă locuințe cu funcțiuni complementare, zona pentru agrement și sport, servicii, gospodărie comunală, căi de comunicație.
- UTR nr. 5 – zona mixtă locuințe și funcțiuni complementare, zona pentru agrement și sport, servicii, spații verzi, zona echipare tehnico-edilitară, căi de comunicații.

Pentru toate zonele propuse a fi introduse în intravilan vor fi necesare de elaborat Planuri Urbanistice Zonale pentru stabilirea parcelării, a acceselor la fiecare parcelă, a rețelei de drumuri noi, precum și rezolvarea utilităților.

În ceea ce privește spațiile verzi în elaborarea documentațiilor urbanistice se vor respecta prevederile Legii 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele rurale.

Este interzisă schimbarea destinației terenurilor amenajate ca spații verzi și/sau prevăzute ca atare în documentațiile de urbanism, reducerea suprafețelor acestora ori strămutarea lor, indiferent de regimul juridic, conform prevederilor Legii nr. 265/2006 privind protecția mediului.

Nu se permite micșorarea suprafețelor spațiilor verzi.

BILANT TERITORIAL PROPUȘ

ZONE FUNCTIONALE	Suprafața(ha)	%
Locuințe și funcțiuni complementare	141,20	27,78
Unități industriale și agrozootehnice	15,61	3,07
Instituții și servicii de interes public	3,70	0,73
Zona construcții aferente rețelelor edilitare	1,44	0,28
Zona căi de comunicație rutieră	60,00	11,80
Gospodărire comunală, cimitire	1,30	0,26
Spații verzi, sport, agrement, protecție	4,35	0,85
Zona de dezvoltare mixtă locuințe+industrie	106,10	20,88
Zona de dezvoltare mixtă locuințe+agrement	155,00	30,50
Ape	15,23	3,00
Terenuri neproductive	4,30	0,85
Total intravilan	508,23	100,00

Suprafețele de teren cuprinse în extinderea intravilanului propus sunt în prezent majoritar terenuri agricole și prin introducerea lor în intravilan trebuie scoase etapizat, în funcție de cerințe, din circuitul agricol și trecute la categoria de folosința teren curți construcții.

3.8. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE

Obiective specifice ale direcției de dezvoltare - îmbunătățirea echipării edilitare sunt armonizarea acestora cu standardele europene în domeniul calității apei potabile și a tratării apei menajere.

Finanțarea este realizată cu ajutorul programelor postaderare, cu ajutorul fondurilor guvernamentale, europene și a bugetul local. Perioada de demarare a proiectelor este 2014 - 2020. Beneficiarii proiectelor sunt administrația publică locală, localnici, investitori, turiști.

3.8.1. Alimentarea cu apă

Una dintre acțiunile realizate pentru îndeplinirea dezvoltării echipării edilitare a fost finalizarea proiectului "Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de utilități (alimentare cu apă și a rețelei de canalizare)" ce era în curs de execuție în momentul realizării acestei documentații (2013), precum și extinderea rețelelor de apă în noile zone propuse să fie introduse în intravilan. Sursa existentă de apă are posibilitatea asigurării noilor debite de apă în condițiile extinderii intravilanului și executării construcțiilor pe noile zone prevăzute.

Pentru alimentarea cu apă a viitoarelor construcții cuprinse în zonele propuse să fie introduse în intravilan au fost prevăzute extinderi ale rețelelor existente din polietilenă de înaltă densitate, cu diametre nominale cuprinse între 63 mm și 110 mm. Pentru gospodăriile individuale, acolo unde se poate realiza, se propunea două surse de alimentare cu apă din puturi, fantani etc., în special pentru întreținerea grădinilor și spațiilor verzi din incinta acestora.

Pe conductele stradale propuse de dn 110 mm se prevăd introducerea unor hidranți supraterani de Ø 80 mm montați la distanța și adâncimea stabilită de normativ în vigoare.

3.8.2. Canalizare

Pentru asigurarea evacuării în bune condiții a apelor uzate din zonele introduse în intravilan este necesară extinderea rețelelor existente și a celor în curs de execuție. Rețelele finalizate prin proiect au

fost pentru o lungime de cca 5000m iar datorită condiției impuse de relief pe traseul acestora a fost prevăzută o stație de pompare care face legătura cu rețeaua de canalizare menajeră existentă, precum și executarea mai multor cămine de rupere de pantă, cu adâncimi variabile.

Stația de epurare existentă este astfel concepută încât se poate extinde fiind prin concept modulată.

Conductele de canalizare propuse pentru zonele noi introduse în intravilan ca dezvoltări viitoare, vor fi din PVC-G, cu diametre nominale între 200 și 250 mm iar traseele vor fi stabilite în vederea asigurării corespunzătoare a noilor dezvoltări urbanistice prevăzute.

Se vor prevedea stații de pompare după caz, la fafazele următoare de proiectare, dacă terenul nu va permite scurgerea gravitațională a apelor uzate menajere. Pentru gospodăriile individuale se propune ca evacuarea apelor uzate menajere să se realizeze cu echipamente specifice, tancuri septice, module de depurare, bazine vidanjabile, fose septice care să corespundă normelor sanitare și de mediu în vigoare, etc. În cadrul activităților economico-sociale se va acorda atenție apelor uzate ce sunt deversate necontrolat direct în mediu, contribuind în mod negativ la starea de confort și de sănătate a populației și animalelor. În special, se poate risca poluarea pânzei freatice de medie și mică adâncime, care este accesată și exploatată prin fântânile din gospodăriile particulare.

Pentru asigurarea și respectarea igienei sănătății oamenilor, se vor respecta normele de dotare cu rețele tehnico – edilitare.

Pentru apele meteorice se vor realiza colectoare de ape pluviale, pentru ca acestea să descarce controlat în rețeaua hidrografică a comunei.

3.8.3. Alimentarea cu energie electrică

În conformitate cu propunerile de dezvoltare urbanistică a comunei Gura Râului s-a prevăzut dezvoltarea rețelei de alimentare cu energie electrică astfel:

Pentru consumatorii existenți se consideră suficientă capacitatea rețelei electrice existente iar pentru consumatorii propuși în zonele nou introduse în intravilan cu funcțiuni mixte, propunem extinderea rețelei de alimentare de joasă tensiune de 0,4kV și majorarea puterii în posturile de transformare existente.

Extinderea rețelei electrice se va face folosind conductoare torsadate izolate și se va realiza pe stâlpi LEA din beton amplasați în lungul căilor de circulație rutieră.

De asemenea se propune realizarea sistemului de iluminat public stradal în zonele nou introduse în intravilan pe același traseu și pe aceeași structură cu rețeaua menționată mai sus.

Rețeaua de hidranți exteriori existentă va fi prelungită în lungul străzilor noi propuse.

Stabilirea soluțiilor tehnice ale lucrărilor de instalații electrice se va face în cadrul unor studii de fezabilitate întocmite de proiectanți specializați și autorizați în acest domeniu.

Conform normelor tehnice pentru delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice (ordinul nr.4/2007) față de liniile electrice aeriene trebuie respectate zonele de protecție și siguranță cu interdicție de construire în scopul funcționării LEA în condiții de siguranță.

Mărimea acestor zone este:

- Culoar de 24 m pentru LEA cu tensiune de 20 kV (12m de o parte și de alta din axul liniei)
- Culoar de 37 m pentru LEA de 110KV (18,5 m de o parte și de alta din axul liniei)
- Distanța minimă de siguranță este:
- 3m de la conductorul extern al LEA 20 kV;
- 1m de la stâlpii LEA de 0,4 kV
- 0,6 m de la LES 20 kV până la fundația clădirilor

- 20 m până la posturile de transformare

Pentru autorizarea oricărui lucru de construcție situat în zona de siguranță a rețelelor electrice primăria comunei va solicita prin certificatul de urbanism avizul de amplasare emis de deținătorul rețelei.

3.8.4. Telefonie

În comuna Gura Râului telecomunicațiile, telefonie fixă, telefonie mobilă, transmiterea programelor de radio și televiziune, internetul se vor dezvolta în conformitate cu planurile de dezvoltare ale firmelor deținătoare. Proiectele de dezvoltare și modernizare a instalațiilor din domeniul telecomunicațiilor amplasate pe teritoriul administrativ al comunei vor fi inițiate și finanțate de societăți comerciale deținătoare cu acordul consiliului local al comunei Gura Râului.

3.8.5. Alimentarea cu căldură

Se propune dotarea obiectivelor social culturale cu microcentrale termice proprii pe combustibil lichid sau solid și instalații termice interioare.

Locuințele individuale pot fi alimentate cu căldură din surse proprii folosind sobe pe combustibil solid sau centrale termice proprii pe combustibil solid sau neconvențional.

3.8.6. Gospodărie comunală

În prezent Primăria comunei Gura Râului a încheiat contract cu o firmă specializată pentru preluarea deșeurilor, inclusiv a animalelor moarte, acestea fiind colectate în incintele proprii ale persoanelor fizice sau juridice și ridicate periodic de operatorul specializat în servicii de salubritate care acționează în zonă. Animalele moarte de pe domeniul public sunt colectate de operatorul acreditat și transportate apoi către incineratoarele Protan.

Eliminarea deșeurilor industriale generate de operatorii economici de pe raza comunei este permisă doar în instalații autorizate (depozite conforme sau instalații de incinerare/coincinerare), iar comunei Gura Râului îi este asigurat accesul în cadrul depozitului din comuna Cristian.

Factorii locali au obligația de a urmări eliminarea/valorificarea deșeurilor să se realizeze numai de instituții autorizate din punct de vedere al protecției mediului.

Având în vedere obiectivele și țintele stabilite prin Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor, în concordanță cu obligațiile asumate de România în procesul de aderare la Uniunea Europeană, se va urmări realizarea următoarelor măsuri:

- organizarea sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor reciclabile;
- creșterea gradului de valorificare materială și reciclarea deșeurilor menajere altele decât cele de ambalaje,
- în măsura posibilităților tehnice și economice;
- extinderea sistemelor de colectare a deșeurilor până la aria de acoperire 100%;
- adoptarea de măsuri cu caracter administrativ în vederea funcționării eficiente a sistemelor de colectare
- selectivă a materialelor valorificabile, astfel încât să se asigure atingerea obiectivelor legislative referitoare
- la deșeurile de ambalaje și deșeurile biodegradabile;

- realizarea și exploatarea corespunzătoare a punctelor de colectare deșeuri reciclabile, deșeuri voluminoase, deșeuri periculoase din deșeuri săteștiș
- realizarea unui sistem de compostare a deșeurilor verzi (deșeuri din parcuri, grădini și piețe);
- crearea de capacitate de tratare/valorificare/eliminare a deșeurilor din construcții și demolări.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestor obiective, primăriei comunei Gura Râului, îi revine sarcina de a organiza și asigura desfășurarea activității de gospodărie comunală și de gestionare a deșeurilor cu respectarea următoarelor principii:

- protecția sănătății populației;
- responsabilitatea față de cetățeni;
- conservarea și protecția mediului înconjurător;
- asigurarea calității și continuității serviciului;
- tarifarea echitabilă, corelată cu calitatea și cantitatea serviciului prestat;
- nediscriminarea și egalitatea de tratament al utilizatorilor;
- transparența, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor.

Până la realizarea facilităților pentru reciclarea deșeurilor din construcții și demolări, acestea vor fi folosite pentru aducerea la cotă a terenurilor, ca straturi de acoperire în depozitul conform de deșeuri nepericuloase, umplerea "gropilor de împrumut" etc. Amplasamentele pentru eliminarea acestor deșeuri, modalitatea de eliminare și ruta de transport va fi indicată de primărie.

Pentru deșeuri animaliere rezultate în urma activităților de ecarisaj, deratizare și maturat stradal se încheie un contract de prestări servicii cu o firmă specializată care să preia și să transporte deșeurile animaliere cu echipamente specializate, urmând a fi incinerate în baza unui contract de servicii de salubritate.

3.9. PROTECȚIA MEDIULUI

Vor fi condiționate autorizațiile de construcție emise pentru realizarea diferitelor obiective cu prevederile legale referitoare la distanțele minime de protecție în amplasarea și conformarea construcțiilor, pentru reducerea poluării de orice fel și la orice nivel.

În cazul lipsei unui sistem centralizat de canalizare locuințele și construcțiile noi vor fi prevăzute cu bazine vidanjabile și impermeabile ce vor respecta distanțele minime obligatorii față de obiectivele învecinate respectiv: 3m față de conductele rețelei de apă potabilă, 10m față de locuințele vecine, 20-50m față de sursele de apă potabilă (fântâni, izvoare captare).

Centralele termice vor fi adaptate normelor de protecție a mediului în ceea ce privește gazele de ardere provenite din combustibilul lichid sau solid.

Monitorizarea teritoriului comunei astfel încât să se evite apariția depozitărilor spontane și necontrolate de deșeurilor menajere provenite de la gospodărie.

Realizarea unor zone tampon (plantate sau indiguite) pentru protecția zonelor afectate de alunecări de teren și inundații.

Autorizarea construcțiilor în zonele cu valoare peisagistică și în zonele naturale protejate Natura 2000 se realizează în condițiile legii cu respectarea avizului administratorului siturilor Natura 2000, ROSPA0043 Frumoasa și ROSCI0085 Frumoasa și cu prezentul PUG.

3.9.1. Măsuri în zonele cu riscuri naturale

În funcție de concluziile reieșite din analiza situației existente se pot formula următoarele propuneri și măsuri de intervenție urbanistică:

- se vor realiza lucrări de amenajare a albiilor pâraielor pentru diminuarea efectelor inundațiilor.
- se vor realiza rigole de scurgere în lungul circulațiilor pentru colectarea torentilor.

Combaterea degradării terenurilor se realizează în cadrul planului de amenajări pe bazine hidrografice (pe Cibin și Olt), cât și prin lucrări ameliorative.

Menționăm că pe versanții care se prezintă la limita de stabilitate, se recomandă plantarea de arbori din flora spontană a comunei (măsuri agro-silvice), precum și interzicerea mobilării acestora cu construcții (doar după asigurarea stabilității versanților).

Măsurile de protecție a mediului vor fi coroborate cu raportul de mediu pentru comuna Gura Răului.

3.10. REGLEMENTĂRI URBANISTICE

Aplicarea prevederilor Planului Urbanistic General se face pe baza reglementărilor cuprinse în partea grafică (planșa 3/1, 3/2, 3/3) precum și cele înscrise în Regulamentul Local de Urbanism aferent.

Prevederile referitoare la reglementări și categorii de intervenții urbanistice prevăzute în piesele desenate ale P.U.G. sunt explicate și detaliate prin Regulamentul Local de Urbanism atât pentru teritoriul cuprins în intravilan cât și pentru cel din extravilan pentru lucrările admise la autorizare, conform legii.

Prin PUG și RLU aferent s-au urmărit în principal următoarele aspecte:

- Înscrierea în prezenta documentație a prevederilor din documentațiile de urbanism și de investiții elaborate anterior și aprobate până în prezent.
- Coroborarea prevederilor din P.U.G. cu cele din actele legislative și normative specifice sau complementare domeniului, în vigoare.
- Zonificarea funcțională a teritoriului, prin stabilirea tipurilor de zone și subzone funcționale.
- Stabilirea zonelor cu interdicție temporară de construire până la întocmirea PUZ sau PUD.
- Stabilirea zonelor de protecție față de puțurile de apă, stația de tratare, liniile electrice de înaltă tensiune și a zonelor de gospodărie comunală.
- Enunțarea regulilor de bază privind modul de ocupare a terenurilor (păstrarea integrității mediului și protejarea patrimoniului natural și construit; siguranța construcțiilor și apărarea interesului public; amplasări și retrageri minime obligatorii; asigurarea acceselor obligatorii; echiparea edilitară; forma și dimensiunile terenului; înălțimea construcțiilor; amplasarea spațiilor verzi).
- Enunțarea obiectivelor de utilitate publică necesar să se realizeze pe teritoriul comunei.

În vederea stabilirii regulilor de construire, teritoriul intravilan al localității a fost împărțit în mod convențional în Unități Teritoriale de Referință (UTR-uri) care se definesc ca o reprezentare convențională a unui teritoriu având o funcțiune predominantă și omogenă pentru care se pot stabili reguli de construire general valabile. UTR-urile sunt delimitate prin limite fizice, existente (străzi, limite de proprietate, cursuri de ape, etc) și sunt descrise detaliat în capitolul ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ.

3.11. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

Se păstrează în general tipul de proprietate asupra terenurilor și construcțiilor existente pe raza comunei.

În intravilanul propus au fost identificate tipurile de proprietate ale terenurilor astfel:

- terenuri aparținând domeniului public;
- terenuri aparținând domeniului privat al statului sau al unităților administrativ teritoriale;
- terenuri proprietate privată a persoanelor fizice și juridice.

În cadrul propunerilor de refuncționalizare a unor clădiri existente pentru funcțiuni noi propuse acestea își vor păstra forma juridică de proprietate, respectiv clădiri aparținând domeniului public, așa cum sunt înscrise în inventarul bunurilor care aparțin domeniului public la comuna.

De asemenea în cazul elaborării de documentații de extindere rețele edilitare care vor prevedea construcții edilitare (microstație biologică de epurare, stații de pompare, bazine de înmagazinare a apei, etc.) și care vor ocupa terenuri, acestea vor fi transferate, dacă se impune, de la o formă de proprietate la alta fie prin expropriere pentru cauză de utilitate publică fie prin negociere cu proprietarul direct.

Terenurile amplasate în intravilanul sau extravilanul comunei Gura Râului pot fi dobândite și înstrăinate prin oricare din modurile stabilite de lege, prin moștenire, donații, cumpărare, concesiune, prin acte autentificate.

Cel mai important aspect pentru dezvoltarea localității în cazul de față este finalizarea obiectivelor de utilitate publică care să servească tuturor locuitorilor comunității, iar acestea sunt echipările edilitare și arterele de circulație.

Ca urmare prioritatea demersurilor viitoare ale administrației publice va fi întocmirea de studii și documentații specifice asigurării cu echipare edilitară a tuturor gospodăriilor de pe raza comunei ca și finalizarea reabilitării și modernizării drumurilor existente.

4. SCURTĂ DESCRIERE A PLANULUI URBANISTIC GENERAL GURA RÂULUI

Prezentă actualizare a PUG Gura Râului are la bază necesitatea dezvoltării localității, prin prisma extinderii explozive și aglomerării prezentului intravilan, dar și al orașelor limitrofe, incluzând aici și municipiul Sibiu. În plus, datorită cadrului natural spectaculos și divers, dezvoltarea localității Gura Râului ține cont și de activitățile de turism și agro-turism.

Comuna Gura Râului este situată în județul Sibiu, având următorii vecini:

- La nord, nord-vest comuna Orlat
- La nord, nord-est comuna Poplaca
- La sud, sud-vest comuna Rășinari
- La vest comuna Jina

Este situată la aproximativ 5 km distanță de orașul reședință de județ Sibiu. Comuna are o suprafață de 10.545 ha și un număr de 3.621 de locuitori, înregistrați la recensământul din anul 2011.

După efectuarea analizelor și a studiilor preliminare, au fost trasate obiectivele de dezvoltare ale comunei. Acestea sunt:

- Definirea și asigurarea cu amplasamente pentru obiectivele de utilitate publică și particulare;
- Stabilirea direcțiilor teritoriale de dezvoltare a intravilanului, a destinației generale și a condițiilor de construibilitate a terenurilor din intravilan;
- Îmbunătățirea calității rețelei de drumuri;
- Dezvoltarea echipării edilitare;
- Limitarea impactului asupra mediului și protecția și conservarea zonelor naturale în sensul menținerii biodiversității;

- Protejarea habitatelor naturale valoroase și a cadrului natural;
- Conservarea și protejarea peisajului cultural și al monumentelor istorice;
- Dezvoltarea serviciilor, afacerilor și culturii comunei Gura Râului;
- Reducerea emisiilor și a factorilor de poluare, precum și prevenirea riscurilor alunecărilor de teren și ale efectelor inundațiilor.

Principiul gestionării spațiale a orașului este dezvoltarea din centrul localității, spre periferie, cuprinzând 4 zone funcționale noi, a căror urbanizare se va realiza etapizat. Principalele măsuri de urbanizare se vor concentra de-a lungul intravilanului actual, cu seturi și aspecte specifice ale dezvoltării, astfel:

- UTR nr. 1 – cuprinde vatra satului cu zona centrală cu dotări de interes public și local și zona de locuințe cu funcțiuni complementare;
- UTR nr. 2 – zona mixtă de locuințe cu funcțiuni complementare, unități agricole și industriale, spații verzi, gospodărie comunală, căi de comunicații;
- UTR nr. 3 – zona mixtă de locuințe cu funcțiuni complementare, unități agricole și industriale, spații verzi, gospodărie comunală, căi de comunicație;
- UTR nr. 4 – zona mixtă locuințe cu funcțiuni complementare, zonă pentru agrement și sport, servicii, gospodărie comunală, căi de comunicație;
- UTR nr. 5 – zona mixtă locuințe și funcțiuni complementare, zonă pentru agrement și sport, servicii, spații verzi, zonă echipare tehnico-edilitară, căi de comunicații;
- UTR nr. 6 – zonă parc fotovoltaic introdus în intravilan prin PUZ aprobat.

PUG-ul Gura Râului și Regulamentul Local de Urbanism stabilesc zonele și subzonele funcționale ale localității, unitățile teritoriale de referință și reglementările specifice fiecărui tip de zonă – limite maxime admisibile ale procentului de ocupare a terenului (POT) și coeficientul de utilizare a terenului (CUT).

Pentru a evalua impactul asupra mediului posibil a se crea prin implementarea obiectivelor și măsurilor propunerii PUG Gura Râului, s-a analizat situația actuală a mediului și evoluția probabilă a stării acestuia (situația 0 sau de neimplementare a acesteia), fiind luate în considerare aspectele și factorii de mediu:

- Apa
- Aerul
- Solul și subsolul
- Factorii climatici
- Flora și fauna
- Ariile naturale protejate
- Populația și sănătatea umană
- Patrimoniul cultural și peisajul

În urma evaluării, s-a constatat că în neimplementarea proiectului de PUG Gura Râului pot apărea efecte negative asupra populației și sănătății umane prin: congestionarea traficului și creșterea poluării în zonele respective, poluarea apelor, dezvoltarea illogică și necontrolabilă a localității, sistematizare haotică a utilităților publice, dar și efecte pozitive asupra mediului prin: păstrarea suprafețelor diferitelor habitate naturale, inclusiv habitatelor speciilor și păstrarea calității apelor și aerului în zonele aflate în extravilan.

Măsurile propuse pentru a preveni, reduce sau compensa efectele negative ce ar putea să apară în urma implementării PUG sunt prezentate detaliat în cadrul Raportului de Mediu, pentru fiecare factor sau aspect de mediu analizat.

Efectele negative asupra mediului generate de implementarea propunerii PUG vor fi monitorizate pentru identificarea în stadii incipiente a efectelor adverse neprevăzute sau pentru limitarea celor prevăzute și pentru a face posibilă întreprinderea unor acțiuni corespunzătoare de remediere. Sistemul de monitorizare se bazează pe indicatorii derivați din obiectivele de mediu relevante.

Pe finalul acestei analize, se presupune că menținerea situației actuale este de natură să determine o înrăutățire a stării factorilor de mediu și a populației și sănătății umane, iar varianta aleasă are în vedere situația actuală și instituie un set de reglementări privind zonificarea teritoriului, necesare pentru o evoluție în conformitate cu principiile dezvoltării durabile.

Implementarea proiectului PUG nu conduce la eliminarea tuturor aspectelor de mediu nedorite și nu este lipsită la rândul său de efecte negative asupra mediului. Diferența majoră este că presiunile actuale sunt necontrolabile, iar prin implementarea planului ele intră într-un proces sistematic, coerent și controlabil. În acest sens, se poate considera planificarea urbană cheia dezvoltării durabile a unei comunități, elementul de echilibru între dezvoltarea sistemelor socio-economice și elementele naturale.

5. CONCLUZII ȘI MĂSURI ÎN CONTINUARE

Pe baza analizelor efectuate în prezenta documentație și a propunerilor de amenajare teritorială dezvoltare a comunei Gura Râului exprimate de cetățenii comunei prin administrația publică locală, se pot desprinde următoarele concluzii:

- resursele materiale locale și forța umană existente pot asigura dezvoltarea economică și socială a comunei;
- suprafețele prevăzute a fi ocupate de unități industriale și agrozootehnice vor asigura în continuare menținerea și dezvoltarea funcțiilor economice și implicit creșterea locurilor de muncă pentru populația activă;
- asigurarea în intravilanul propus de suprafețe noi destinate locuirii va îndeplini cerințele de creștere a gradului de confort a populației;
- serviciile către populație vor fi dezvoltate în continuare în special cele din sfera agro-turismului.

Planul Urbanistic General stabilește următoarele acțiuni principale și măsuri de intervenție în teritoriu:

- Asigurarea de echipamente edilitare (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu energie electrică) tuturor gospodăriilor din zonele noi introduse în intravilan; în acest scop se impune elaborarea de documentații specifice și asigurarea fondurilor necesare în vederea realizării acestor echipamente edilitare pe măsura solicitărilor de construire în aceste zone.
- Se vor elabora studii de circulație în zonele noi introduse în intravilan pentru stabilirea gabaritelor și profilelor acestora.
- Se vor elabora studii de specialitate în vederea identificării și eliminării efectelor de alunecări și inundabilitate a terenurilor de pe raza comunei, atât a celor din intravilan cât și a celor din extravilan; se vor înainta aceste studii organismelor teritoriale interesate (Agentia pentru Protecția Mediului Sibiu, Apele Române, Consiliul Județean Sibiu) în vederea obținerii de finanțare pentru realizarea lucrărilor funciare necesare prevăzute prin aceste

documentații. Autorizarea executării construcțiilor în zonele expuse la riscuri naturale este interzisă. Este recomandat a se lua măsuri privind protecția construcțiilor existente și amplasarea noilor construcții în zonele ce nu reprezintă risc natural. Având în vedere aceste aspecte, la solicitarea de autorizații de construire pentru amplasamente din vecinătatea zonelor afectate este necesară cercetarea geotehnică pentru fiecare amplasament în parte, în zona activă a fundațiilor, în vederea evitării pierderii stabilității generale sau parțiale, atât a construcțiilor cât și a terenului.

- Se vor elabora documentații de urbanism PUZ pentru suprafețele nou introduse în intravilan în vederea parcelării și stabilirii de reglementări în acele zone.
- Se vor îndeplini măsurile necesare în scopul promovării și dezvoltării potențialului turistic al comunei prin întocmirea de programe și studii în colaborare cu organismele teritoriale interesate (Consiliul Județean Sibiu, Direcția de Cultură din cadrul Prefecturii Sibiu, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului).

Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism aferent, după aprobare au valoare juridică și se constituie în instrumentul principal de lucru al administrației publice locale în următoarele demersuri:

- autorizarea lucrărilor de construire solicitate de populație;
- lucrări de dezvoltare a comunei privind infrastructura rutieră și edilitară;
- realizarea obiectivelor de utilitate publică;
- rezolvarea/clarificarea unor litigii ce pot apărea între persoanele fizice/juridice;
- respingerea unor solicitări de construire neconforme cu prevederile PUG-ului.

Toate aceste aspecte sunt cuprinse în documentația de față și pot asigura dezvoltarea echilibrată a comunei pe o perioadă de minim 10 ani, cu îndeplinirea tuturor condițiilor de aplicabilitate cuprinse în lege, respectiv întocmirea de studii, proiecte, planuri urbanistice zonale, de detaliu (acolo unde se impune elaborarea acestor tipuri de documentații), consultarea populației la fiecare etapă de elaborare a acestora.

Sef proiect,
Arh. Marcela IOAN

